

Ida Mikkola

TILINPÄÄTÖSANALYYSI TILITOIMISTON CASE-YRITYKSISSÄ

Liiketalouden koulutusohjelma
Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto
2015

TILINPÄÄTÖSANALYYSI TILITOIMISTON CASE YRITYKSISSÄ

Mikkola, Ida
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Toukokuu 2015
Ohjaaja: Keskinen, Arto
Sivumäärä: 45
Liitteitä: 24

Asiasanat: tunnusluvut, tilinpäätös, toimiala

Opinnäytetyön aiheena oli tehdä tilinpäätösanalyysi yrityksille niiden toimialojen kautta. Työn tarkoituksena oli analysoida case yritysten kannattavuutta, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta 2011 – 2013 tilinpäätöstietojen perusteella. Tavoitteena oli saada tietoa tutkimukseen valittujen yritysten toimialoista ja yrityksen omasta toiminnasta. Tutkimuksen kohteena käytettiin tilitoimiston asiakkaita ja tutkimuksessa oli mukana yhteensä yhdeksän yritystä, kolme kultakin toimialalta. Toimialoiksi valikoitui kaupan ala, rakennusala ja kuljetus ala.

Tutkimuksessa käytettiin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Kvantitatiivisen tutkimuksen luonteen mukaisesti tutkimus toteutettiin tilastotietouden ja laskelmien perusteella. Tutkimukseen valitut toimialat ja yritykset valittiin niiden koon perusteella. Tutkimus toteutettiin laskemalla yritysten tilinpäätöstiedoista erilaisia kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja, joiden perusteella tehtiin päätelmiä yritysten tilasta ohjearvojen avulla.

Tutkimustulokset osoittavat, että kaupan alalla vuosi 2012 on ollut muita tarkastelujaksoja hieman heikompi. Yleisesti ottaen vuodet 2011 – 2013 ovat olleet melko tasaista kaikilla toimialoilla ja yleisellä tasolla case – yritysten taloudellinen tila on hyvä.

FINANCIAL STATEMENT ANALYSIS FOR ACCOUNTING FIRM'S CASE COMPANIES

Mikkola, Ida

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business Administration

May 2015

Supervisor: Keskinen, Arto

Number of pages: 45

Appendices: 24

Keywords: key ratios, financial statement, industry

The subject of this thesis was the financial statement analysis to the companies in three different industries. The purpose was to analyze the profitability, liquidity and solidity of companies in retail trade, transportation and building trade in years 2011 – 2013 basing the financial statements. Main goal was to gain information about the three industries and the operating of the case company. The target companies were the customers of accounting firm and in this study there were nine companies in total, three from each industry.

The research method of this thesis was quantitative method. The nature of quantitative research is to use statistic and numeral information as was also done in this thesis. The industries and companies in this study were selected because of their size. The study was executed by counting the key ratios of profitability, liquidity and solidity by using the financial statements of the companies. The conclusions based on the key ratios' reference numbers.

According to the results of the thesis in year 2012 the financial standing of trade industry was unsatisfactory. In general target companies have quite good financial standing in each year.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS.....	6
2.1	Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet.....	6
2.2	Käsitteellinen viitekehys.....	7
3	YRITYKSEN TILAN ANALYSOINTI	8
3.1	Analysoinnin tarkoitus	8
3.2	Tilinpäätösanalyysi	10
3.3	Tunnuslukuanalyysi	11
3.4	Toimiala-analyysi	12
4	TUNNUSLUVUT	13
4.1	Kannattavuus.....	13
4.2	Vakavaraisuus	18
4.3	Maksuvalmius	19
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	21
5.1	Tutkimusmenetelmä.....	21
5.2	Aineiston keruu ja analysointi	22
5.3	Reliabiliteetti ja validiteetti.....	23
6	TUTKIMUSTULOKSET.....	24
6.1	Yrityksen tunnusluvut.....	24
6.2	Toimialavertailu	30
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	41
	LÄHTEET.....	44
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on tilinpäätösanalyysin tekeminen eri toimialoilla toimiville yrityksille. Tutkimuksen kohdeyrityksinä on tilitoimiston asiakkaita, eli case -yrityksiä ja tarkoituksena on analysoida näiden yritysten tilinpäätöstä. Aihetta käsitellään erilaisten tunnuslukujen ja yritysten toimialojen kautta.

Opinnäytetyöaihe valittiin, koska kannattavuus on yritystoiminnan perusta ja kannattavuutta analysoimalla voidaan tunnistaa yrityksen tila. Yrityksen tilan tunnistamiseen kuuluu myös maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden analysoiminen. On myös kiinnostavaa saada tietoa eri toimialoista ja niiden välisistä eroista.

Yrityksen analyysissa pyritään saamaan kuva yrityksen taloudellisesta tilasta ja yrityksen toimialasta. Yrityksen tila kiinnostaa jokaista yrityksessä työskentelevää tai siihen sidoksissa olevaa sidosryhmää. Pelkkä tuloslaskelman ja taseen tarkastelu ei kerro yrityksen tilasta paljoakaan, siksi pitää analysoida yrityksen lukuja laskemalla ja vertailla niitä muiden yritysten vastaaviin lukuihin. Yrityksen toiminnan kannalta on tärkeää seurata yrityksen taloudellisen tilan kehittymistä vuosittain ja tehdä muutosten perusteella tarvittavat johtopäätökset.

Tutkimuksessa tiedon lähteenä käytetään tilitoimiston asiakkaiden tilinpäätöksiä, joista lasketaan kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja. Aluksi työhön valittiin toimialakohtaisesti yrityksiä keskustelemalla tilitoimiston työntekijöiden kanssa. Toimialat valikoituvat niiden koon ja tilitoimiston asiakaskunnan mukaan. Tutkimuksessa käytettävät toimialat ovat kaupan ala, rakennusala ja kuljetusala. Kohdeyritysten valinnan jälkeen lasketaan niistä ennalta sovitut tunnusluvut, joita verrattiin muihin kohdeyrityksiin, sekä yrityksen toimialaan. Tutkimuksessa sovelletaan kvantitatiivista tutkimusmenetelmää, jossa on kyse vertailusta ja se sisältää tilastollista ja laskennallista tietoa. Tutkimus toteutetaan havainnoimalla saatuja tunnuslukuja ja tekemällä näistä johtopäätöksiä yrityksen tilasta.

2 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS

2.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Tutkimuksen tarkoituksena on tutkia ja analysoida erilaisten tunnuslukujen avulla eri toimialoilla toimivien kohdeyritysten kannattavuutta, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta. Tavoitteena on saada asianmukaista tietoa tutkimukseen valittujen yritysten toimialoista ja yrityksen omasta toiminnasta analysoimalla yrityksen tunnuslukuja sekä selvittää, mikä on yrityksen tila verrattuna muuhun toimialaan.

Tutkimukseen valitaan 3 toimialaa, joilla toimivia case yrityksiä verrataan toimialan mediaaniin vuosina 2011 - 2013. Työssä käytetään tilitoimiston asiakkaita, joita nimitetään tässä työssä case – yrityksiksi. Työskentelen itse tilitoimistossa ja saan sitä kautta käsiini yritysten tilinpäätöstiedot.

Tutkimus tehdään, jotta voidaan selvittää eri toimialoilla toimivien yritysten eroja kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden suhteen, ja luoda uusia näkemyksiä asiaan. Yritykset, jotka ovat tutkimuksen kohteena saavat käyttöönsä tutkimustulokset ja voivat hyödyntää niitä omassa toiminnassaan. Tilitoimisto hyötyy työstä, koska he voivat näin tarjota asiakkailleen yksityiskohtaisempaa tietoa. Lisäksi tilitoimisto voi halutessaan ottaa analysointitavan palveluihinsa.

Tutkimuksessa käytettävien yritysten nimiä ei tuoda esille, vaan yritykset esiintyvät anonymisti. Nimet tuloslaskelmissa ja taseissa peitetään ja yrityksistä puhutaan tutkimuksessa yritys A:na, yritys B:nä jne.

Kaikki kannattavuuslaskelmien luvut tulevat yritysten tilinpäätöstiedoista, joten tässä työssä ei käsitellä esimerkiksi yritysten hinnoittelupolitiikkaa. Työn pääpaino on kannattavuudessa ja rahoituksessa.

Tässä työssä tilinpäätöstietoja ei oikaista, koska niiden ei katsottu vaikuttavan olennaisesti tutkimuksen tulokseen.

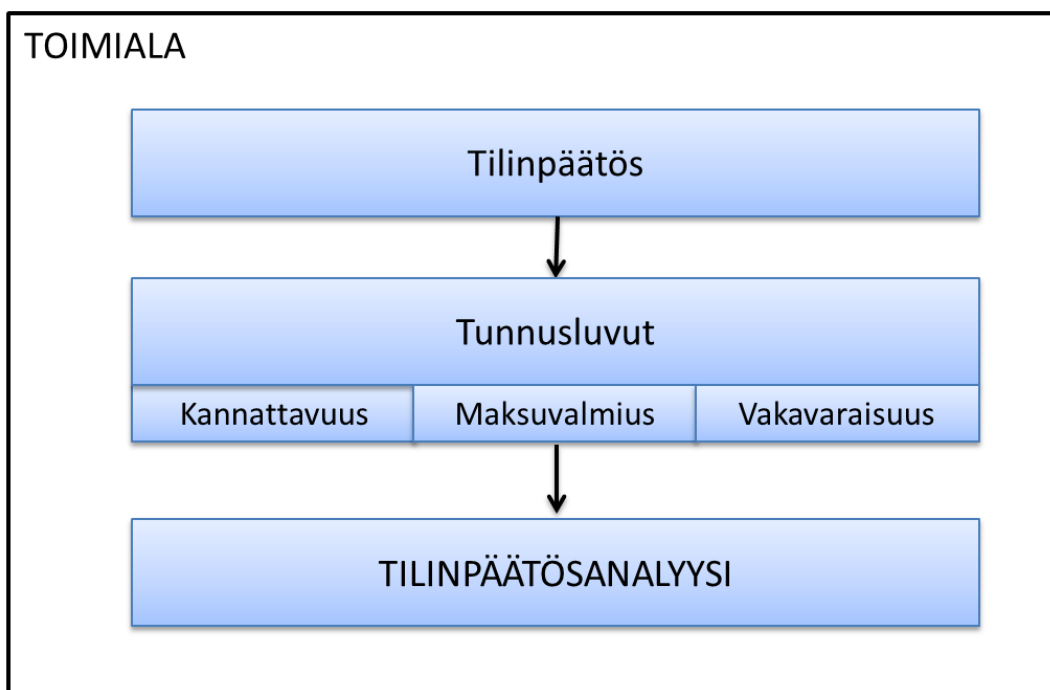
Tutkimuksen pääongelma on:

- Mikä on yrityksen taloudellinen tila?

Tutkimuksen osaongelmia ovat

- Miten taloudellista tilaa mitataan?
- Mikä on yrityksen tila verrattuna muuhun toimialaan?
- Mitä hyötyjä tilitoimisto saa tutkimuksesta?

2.2 Käsitteellinen viitekehys

Kuvio 1. Käsitteellinen viitekehys

Kuviossa 1 kuvataan tutkimuksen keskeisiä termejä ja niiden yhteyksiä. Tämän työn lopputuloksena on tilinpäätösanalyysi, joka syntyy tunnuslukujen laskemisen ja toimialavertailun kautta. Tutkimuksessa lasketaan kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja, joiden avulla voidaan arvioida yritystä ja sen taloudellista ti-

laa. Tunnusluvut lasketaan yrityksen tilinpäätöstiedoista, eli tuloslaskelmasta ja taseesta. Yrityksen tilan analysoinnissa on hyvä olla jokin vertailun kohde, siksi yritysten toimialojen tunnusluvut ovat mukana tutkimuksessa.

3 YRITYKSEN TILAN ANALYSOINTI

3.1 Analysoinnin tarkoitus

Yritykset pyörittävät yhteiskuntaa tuottamalla hyödykkeitään, tuotteitaan ja palveluitaan, sekä työllistämällä että veronmaksukyvyllään ja huolehtimalla ympäristöstään. Yritystä ohjataan kohti tavoitteitaan johtamisen avulla. Taloushallinto on johtamisen tukitoiminto, jonka tuottamat raportit tukevat päätöksentekoa. Talousjohtamisen tehtävä on varmistaa, että yritys saavuttaa taloudelliset tavoitteensa. (Neilimo & Uusi-Rauva 2005, 10-13.)

Yleinen laskentatoimi perustuu yrityksen kirjanpidon tietojärjestelmään ja sen päädokumenttina on tilinpäätös. Laskentatoimi käsittää yrityksestä kerättävää, analysoitavaa ja siirrettävää informaatiota, jota tuotetaan sidosryhmille tiedontarpeeseensa kukin omasta näkökulmastaan. Kirjanpito on rahaprosessin kuvaus. Siihen kirjataan toiminnasta aiheutuneita tuloja ja menoja sekä rahoitustapahtumia, joita ovat oman pääoman sijoitukset sekä lainojen nostot ja takaisinmaksut. Näistä laaditaan tilikauden lopussa tilinpäätös, joka sisältää tuloslaskelman ja päättävän taseen. Tilinpäätöksen tehtävänä on antaa kuva siitä, miten tulos ja taloudellinen asema ovat tilikauden aikana muodostuneet.

Tilinpäätöksen tavoite on antaa yrityksen sisäisille ja erityisesti ulkopuolisille tahoille "oikea ja riittävä kuva" yrityksen taloudellisesta suorituksesta ja asemasta päätöksenteon tueksi. Keskeinen taloudellinen informaatio, eli tilinpäätöksen kokonaisuus muodostuu tulos-, tase ja rahoituslaskelmista, sekä näitä täydentävistä liitetiedoista. Nämä raportoi- vat yrityksen strategian sekä operatiivisen toiminnan, investointi- ja rahoitustoimintojen taloudellisista seuraamuksista rahamääräisesti. (Salmi 2006, 25-30.)

Analyysin lähtökohtana on yrityksen tilinpäätös, josta saatavaa informaatiota käytetään hyväksi mitattaessa yrityksen taloudellisia toimintaedellytyksiä, jotka tiivistetään kannattavuudeksi, rahoitusasemaksi ja kasvukyvyksi (Salmi 2006, 229). Tuloslaskelma sisältää yritysjohton esityksen omistajille kuuluvasta tilikauden jakokelpoisesta voitosta tai syntyneestä tappiosta. Tuloslaskelma koostuu kahdenlaisista riveistä; tilikaudelle kuuluvista tuotoista ja kuluista. Tase taas on laskelma varoista ja veloista tai rahan lähteistä ja käytöstä. (Neilimo & Uusi-Rauva 2005, 10-13.)

Analyysissa tiedonhaun ja analysoinnin kohteena on koko yritys tai koko toimiala. Analyysille on useita käyttötarkoituksia ja sen avulla voidaan esimerkiksi tarkastella ja vertailla kilpailijaa omaan yritykseen. Analysoinnilla pyritään saamaan kuvaa yrityksen toimialasta, sekä saamaan apua johtamiseen liittyvissä ongelmissa. (Salmi 2012, 225.)

Yrityksen asettaessa tavoitteitaan, se voi käyttää erilaisia toimialalta ja kilpailijoista laskettuja tunnuslukuja hyödyksi. Benchmarking tarkoittaa sitä, että tarkastellaan esimerkiksi toimialan parhaiden yritysten toimintatapoja ja tavoitetasoja, verrataan niitä omiin aikaansaannoksiin ja tehdään johtopäätöksiä eroista, sekä suunnitellaan toimenpiteitä niiden pienentämiseksi. (Salmi 2012, 225.)

”Yrityksen toimintaa analysoitaessa tunnuslukujen arvoja verrataan valittuun vertailuun eli benchmarkeihin” (Seppänen 2011, 63). Benchmarkingia voidaan kutsua toisella nimellä myös vertailuanalyysiksi, ja se auttaa löytämään oman toiminnan heikkoudet ja auttaa kehittämään toimintaa. Käytännössä se voi olla strategioiden, prosessien tai datan vertailua. (E-conomicin www-sivut 2015.) Benchmarking on jatkuva ja systemaattinen prosessi, jonka tavoitteena on kehittää yrityksen suorituskykyä. Prosessilla verrataan omaa tuottavuuden, laadun ja työprosessin tehokkuutta parhaiden yritysten ja organisaatioiden tehokkuuteen. Ulkoinen benchmarking kohdistuu ulkopuolisiin kumppaneihin, kilpailijoihin, jotka toimivat samoilla markkinoilla. Tässä prosessissa on tärkeää, että toiminnat ja niiden osat ovat keskenään vertailukelpoisia. (Neilimo & Uusi-Rauva 2005, 328-329.)

Analyysi on lähestymistapa esitellä ja johtaa muutosta organisaatioille. Yritysanalyysia on käytetty tunnistamaan muutoksen tarve organisaation toiminnassa ja kuinka johtaa muutosta. Analyysi tunnistaa ja määrittää ne ratkaisut, jotka maksimoivat arvontuoton sidosryhmille. (International Institution of Business Analysis www-sivut, 2015)

3.2 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätöksen muodostaa tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja liitetiedot. Tase kuvaa tilinpäätöshetken taloudellista asemaa, eli yrityksen varat ja velat. (Salmi 2006, 27.) Tase kertoo siis miten pääoma on sijoitettu. Pääoma voi olla kiinni esimerkiksi rakennuksissa ja koneissa tai mahdollisesti varastoissa ja myyntisaamisissa. Taseesta nähdään myös millaista pääomaa yrityksellä on käytössään. Pääoma voi olla pitkäaikaista lainaa, korottomia lyhytaikaisia velkoja tai viivästyneitä ostovelkoja tai arvonlisäverovelkoja. Parhaassa tapauksessa pääoma on suurelta osin omaa eli sijoitettua tai edellisiltä tilikautilta kertyneitä voittoja. (Karjalainen 2013, 39.) Tuloslaskelma taas kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista (Salmi 2006, 27). Tuloslaskelmassa on eritelty yrityksen tuotot ja kulut. Liikevaihto syntyy vähentämällä myyntituloista myynnin oikaisuerät ja siirtoerät, joita ovat muun muassa arvonlisävero, alennukset ja myyntien kurssierot. Liikevoitto tai – tappio saadaan kun liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista kuluista vähennetään kulut. Voiton tai tappion jälkeen tuloslaskelmassa on esitetty rahoituksesta johtuvat tuotot ja kulut, satunnaiset tuotot sekä kulut, poistoeromuutokset sekä vapaaehtoisten varausten muutoksen ja tuloverot. (E-conomicin www-sivut 2015.)

Liitetietojen tarkoitus on täydentää tuloslaskelman ja taseen antamaa kuvaa. Lisäksi rahoituslaskelma selittää varojen hankintaa ja niiden käyttöä tilikauden aikana. (Salmi 2006, 27.) Jokaisen kirjanpitovelvollisen tulee tehdä jokaiselta tilikaudelta tilinpäätös. Tilikausi on tyypillisesti 12 kuukautta. (Karikorpi 2010, 18.) Tilinpäätöksen tehtävänä on muodostaa oikea ja riittävä kuva yrityksen taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta. Tilinpäätös kuvaa yrityksen liiketaloudellista todellisuutta ja luo perustan sidosryhmien taloudelliselle tiedolle. (Ikäheimo, Malmi & Walden 2012, 114.) Yrityk-

sen toiminnan keskeiset tahot, eli sidosryhmät edellyttävät saavansa tietoja yrityksen taloudellisesta tilasta ja tuloksesta. Sidosryhmän voi käsittää esimerkiksi alihankkijana, joka arvioi yrityksen maksukykyä tilinpäätöstietojen perusteella ja rahoittajat taas tarvitsevat tietoja luottopäätöksensä perustaksi. (Salmi 2006, 13.) Tilinpäätöksen tarkoitus on kuvastaa yrityksen toiminnan kannattavuutta tilikaudelta sekä yrityksen tilikauden lopun taloudellista asemaa. (Kallunki, Lantto & Sahlström 2008, 117.)

Tilinpäätösanalyysi on yhteenveto tunnuslukujen antamasta tiedosta ja sen tarkoituksena on mitata yrityksen kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta, sekä kasvua. (Salmi, 2012, 229). Analyysien tekijällä on päämääränä yleensä vertailla yrityksen liiketoiminnan kannattavuutta toisiin yrityksiin (Kallunki, Lantto & Sahlström 2008, 117).

Jotta voi ymmärtää tilinpäätöstä on tärkeää tiedostaa, mitä eri tilinpäätöslaskelmat pyrkivät mittaamaan, mikä on niiden perusrakenne, mitkä ovat keskeiset suorituksen ja aseman mittausperiaatteet sekä miten ja mitä eri laskelmista pitäisi erityisesti tarkastella ja kuinka niitä pitäisi tulkita kun yrityksen taloudellista suoritusta ja asemaa analysoidaan yleisellä tasolla. (Seppänen 2011, 36.)

3.3 Tunnuslukuanalyysi

”Tunnusluvut ovat tilinpäätösinformaation analysoinnissa käytettäviä apuvälineitä, jotka muuntavat tilinpäätösinformaation vertailukelpoiseksi muiden erikokoisten yritysten kanssa” (Seppänen 2011, 63). Tunnuslukuanalyysin tarkoitus on laskea oikaistusta eri kausien ja eri yritysten välillä vertailukelpoisesta tuloslaskelmasta, taseesta ja rahoituslaskelmasta tarvittavia tunnuslukuja ja tehdä johtopäätöksiä yrityksen taloudellisista toimintaedellytyksistä näiden tunnuslukujen perusteella. (Salmi 2012, 226.)

Tunnuslukuanalyysin tarkoitus on arvioida laskettujen tunnuslukujen perusteella, millainen on yrityksen nykytila ja menestys taloudellisesta näkökulmasta, Taloudellisesta näkökulmasta voidaan analysoida yrityksen toiminnan kannattavuutta ja tehokkuutta, yrityksen rahoituksellista asemaa sekä rahoitusrakenteen, maksuvalmiuden että kassavirto-

jen muodostumisen osalta. Oleellista on lukujen ajallinen kehitys ja vertailu muihin yrityksiin. (Ikäheimo, Malmi & Walden 2012, 115.)

Tunnuslukujen valtava määrä koituu usein myös ongelmaksi, joten on tärkeää, että tunnusluku on pätevä eli validi, toisin sanoen se mittaa sitä mitä on tarkoituskin mitata. Tunnusluvun on myös oltava luotettava, eli tunnusluku ei saa olla riippuvainen esimerkiksi mittaajasta. Tämä on tilinpäätösanalyysin heikko kohta, koska tilinpäätöksessä on paljon harkinnanvaraisuutta. Tärkeää on myös, että tunnusluvun laskukaava ymmärrettään ja tiedetään mitä ollaan mittaamassa. (Salmi 2006, 127-128.)

Tunnuslukuja voidaan tulkita monella tavalla. Niitä voidaan lähestyä absoluuttisen tason kautta, muutoksella ja muutoksen suunnalla tai toimiala- ja kilpailijavertailulla.

Absoluuttisessa tasossa kyse on sopimuksenvaraisesta seikasta, johon on päädytty jonkinlaisen kokemuksen, toimialan keskilukujen tai muun sellaisen kautta. Esimerkiksi omavaraisuusasteen peukalosääntönä pidetään: hyvä $\geq 40\%$, tyydyttävä 20-39%, huono $< 20\%$. Tunnusluvusta voidaan olla eri mieltä riippuen kenen näkökulmasta asiaa katsotaan, esimerkiksi omistaja vai lainanantaja. Yrityksen toimiala tai suhdannetilanne voi myös vaikuttaa asiaan. Muutoksessa paremman kuvan tunnusluvun kehityssuunnasta saa silloin kun tarkastelujakso on pitkä. (Salmi 2006, 124-125.)

3.4 Toimiala-analyysi

Toimiala- ja kilpailijavertailu taas perustuu siihen, että yritykset ovat vertailukelpoisia keskenään. Toimialan keskilukujen perusteella luodaan standardilukuja, joihin tarkasteltavan yrityksen vastaavia lukuja voidaan verrata. (Salmi 2006, 124-125.)

Toimiala määrittää yrittäjän elinkeinotoiminnan, siitä käy selvästi ilmi millä alalla yritys toimii ja mitä yritys tekee, toimiala voi olla esimerkiksi ajoneuvojen kauppa, huolto ja korjaus. Toimiala voi olla rajattu, toisaalta taas se voi olla hyvin monimuotoinen ja pitkä ja se voi sisältää useita toimintoja. (Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut 2015.)

Toimiala-analyysien perustana käytetään tilinpäätösanalyysiä, jossa kohteena on yksittäinen yritys. Näiden analyysien yhteenvedona tehdään koko toimialan kattavia tunnus-

lukuanalyysejä. Toimialatilastot auttavat tekemään johtopäätöksiä koko alan tilanteesta ja suhteuttamaan yksittäinen yritys omaan toimialaansa (Salmi 2012, 114).

Vertailu toimialojen kesken on yksi tapa antaa tunnusluvuille ohjearvoja. Esimerkiksi voidaan ajatella, että päästäkseen toimialansa parhaaseen neljännekseen yrityksen sijoitettun pääoman tuotossa, sen pitää olla vähintään 25 %. (Salmi 2006, 112.)

Toimialalla on vaikutusta siihen, mikä yrityksen kasvun ja kannattavuuden taso, kustannusrakenne ja taserakenne. Pääomaintensiivisillä toimialoilla toimivien yritysten voittomarginaalit ovat korkeammat kuin kilpailluilla toimialoilla, mutta pääoman kiertonopeus alhaisempi. Kilpailluilla toimialoilla pääoman käyttö on tehokkaampaa. Pääomaintensiivisillä toimialoilla toimivat yritykset käyttävät enemmän erityisesti pitkäaikaista velkarahoitusta rahoitusrakenteessaan. (Seppänen 2011, 98-99.)

4 TUNNUSLUVUT

4.1 Kannattavuus

Kannattavuus muodostuu omasta toiminnasta aiheutuneiden tuottojen ja kustannusten erotuksesta. (Neilimo & Uusi-Rauva 2005, 46) Toisin sanoen toiminta katsotaan kannattavaksi kun tuotot kattavat kustannukset. Kustannus on tuotannontekijöiden käytöstä ja kulutuksesta aiheutuva rahalla mitattu uhraus. (Taloussanomien www-sivut 2015) Yleisimmin kustannukset jaetaan muuttuviin ja kiinteisiin kustannuksiin (Neilimo & Uusi-Rauva 2005, 56). Muuttuvat kustannukset ovat suoraan yhteydessä tuotannon ja myynnin määrään. Valmistusyrityksessä niitä voi olla esimerkiksi raaka-ainekustannukset, koneiden käyttöenergia ja valmistuspalkat, kauppalikkeessä taas myytävien tuotteiden hankintakustannukset. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 148-149.) Kiinteät kustannukset eivät ole riippuvaisia tuotannon tai myynnin määrästä, niitä voi

olla esimerkiksi poistot, korot ja vakuutukset. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 148-149.)

Kustannukset on mahdollista jaotella myös välittömiin ja välillisiin kustannuksiin. Välittömien kustannus voidaan aiheuttamisperiaatetta noudattaen kohdistaa laskentakohteelle esimerkiksi suoritteelle. Valmistusyrietyksissä välittömiä kustannuksia ovat mm. raaka-ainekustannukset ja valmistuspalkat, kauppaliikkeessä myytävien tavaroiden hankintakustannukset. Esimerkiksi huonekalutehtaan valmistaman toimistopöydän vaatimat raaka-aine- ja valmistuspalkkakustannukset voidaan helposti selvittää, samoin kirjakaupan myymien kirjojen ostohinta. Välittömiä kustannuksia pidetään usein muuttuvina kustannuksina. Välilliset kustannukset voivat olla joko muuttuvia tai kiinteitä kustannuksia, niitä ovat muun muassa siivous ja puhtaanapito, koneiden huolto ja poistot, sähkö, vuokrat ja vakuutukset. Välittömien ja välillisten kustannusten jakoa käytetään esimerkiksi suoritekohtaisten kustannusten laskennassa, jolloin tavoitteena on selvittää, kuinka paljon yksi suorite tulee maksamaan. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 148-149.)

Reaaliprosessi kuvaa sen mitä yritys oikeasti tekee. Yritys tarvitsee toimintaansa tuotannon tekijöitä eli esimerkiksi raaka-aineita, koneita ja laitteita, sekä työpanoksia. Yritystoiminnan päämääränä on taas saada aikaan tuloja, joilla maksetaan toimintaan liittyviä kuluja. Yritys saa tuloja myymällä reaaliprosessissa aikaansaamiaan suoritteita, ja tästä myynnistä saadut tulot ovat yrityksen toiminnan rahoituksen perusta. Rahaprosessi kuvaa rahan kulkua yritykseen ja siitä pois. Esimerkiksi aloittava yritys tarvitsee rahaa yrityksen ulkopuolelta, jotta se voisi hankkia tuotannon tekijöitä. Ulkopuolisia rahan lähteitä on kaksi: oma ja vieras pääoma. Rahaprosessia kuvataan kirjanpidolla, johon kirjataan toiminnasta aiheutuneet tulot ja menot, sekä rahoitustapahtumat, joita ovat oman pääoman sijoitukset, sekä lainojen nostot. (Salmi 2006, 20.)

Tilikauden tulot kirjataan tuotoiksi tuloslaskelmaan. Tuotoista vähennetään kuluina ne menot, joista ei enää kerry niitä vastaavaa tuloa. (Tilisanomien www-sivut 2015.)

Kirjanpidossa tuotot voidaan määritellä tietylle tilikaudelle kohdistetuiksi tuloiksi, joiden pääryhmät voidaan jaotella esimerkiksi tuotantotoiminnan tuotto eli liikevaihto, liiketoiminnan muut tuotot, rahoitustuotot ja satunnaiset tuotot. (Jyrkkiö & Riistama 2004, 44.) Liiketoiminnan tuotot ovat suurimmaksi osaksi liikevaihtoa eli varsinaisesta liike-toiminnasta saatuja ko. kaudelle kuuluvia myyntituottoja. Liikevaihdon lisäksi yrityksellä voi olla liiketoiminnan muita tuottoja, joilla ei ole samanlaista yhteyttä varsinaiseen liiketoimintaan, tällaisia tuottoja ovat esimerkiksi vuokratuotot, tuotantovälineiden myyntivoitot ja muut liikevaihtoon liittymättömät tuotot. (Salmi 2006, 31.)

Tuotantotoiminnan tuotot syntyvät yrityksen säännöllisessä tuotantotoiminnassa aikaansaajien suoritteiden myynnistä. Liiketoiminnan muita tuottoja taas ovat muun muassa vuokratulot toimitiloista sekä käyttöomaisuuden myyntivoitot. Rahoitustuotoiksi sanotaan niitä tuottoja, joita yritys saa sijoittamisestaan pääomista, jotka kertyvät useimmiten korkoina ja osinkoina. Satunnaistuotot syntyvät esimerkiksi kiinteistön tai kaluston vuokrauksesta. (Jyrkkiö & Riistama 2004, 44.)

Operatiivisessa laskentatoimessa tuotoista taas tarvitaan eri määritelmää, joka on: suoritteiden määrä \times yksikköhinta, jolloin voidaan puhua esimerkiksi viime kuukauden tuotoista, ensi viikon tuotoista, tuoteryhmä X:n tuotoista tai Y-tuotteen tuotoista. (Jyrkkiö & Riistama 2004, 44.)

Neilimon ja Uusi-Rauvan (2005, 275) mukaan varsinaisen liiketoiminnan tulostasoa ennen rahoitustuottoja ja -kuluja, satunnaisia tuottoja ja kuluja sekä tilinpäätössiirtoja ja veroja kuvaa liikevoitto. Voitto ennen satunnaiseriä taas esittää yritystoiminnan tuloksen siten, että varsinaisten liiketoiminnan tuotto- ja kuluerien lisäksi on otettu huomioon myös rahoitustuotot ja -kulut. Tätä tunnuslukua voidaan pitää liiketoiminnan absoluuttisen kannattavuuden mittarina yleisen laskentatoimen tuloslaskelmamallissa.

Kannattavuutta voidaan tarkastella eri näkökulmista, ja siksi kannattavuutta voidaan mitata erilaisilla talouden tunnusluvuilla, jotka lasketaan yrityksen tuloslaskelmasta tai taseesta. (Eklund & Kekkonen 2014, 72.)

Liiketoiminnan tarkoitus on tuottaa tuloja kattamaan sen kaikki tarpeet, jotka varmistavat yrityksen toiminnan jatkuvuuden ja kehityksen. Taloudellinen tilanne on lopputulos siitä mitä yritys on tehnyt. Yleensä hankituilla tuotannon tekijöillä yritys saa aikaan tuotteita tai palveluja, näitä myymällä ansaitaan rahaa ja maksetaan kuluja. (Salmi 2006, 23.)

Liikevaihdon kasvu edellyttää aina jossain vaiheessa paitsi vaihtuvien vastaavien myös kapasiteetin lisäystä eli investointeja, jotka taas edellyttävät rahoitusta ja tämä puolestaan rahoituskelpoisuutta. Jos talouden perusta, eli kannattavuus, maksuvalmius ja vakaaraisuus eivät ole kunnossa, yritys ei kykene kasvamaan. (Salmi, 2006, 219.)

Kannattavuuden mittaamisessa tyypillisimmin käytettyjä laskettavia tunnuslukuja on liikevoittoprosentti, koko pääoman tuottoprosentti, oman pääoman tuottoprosentti ja sijoitetun pääoman tuottoprosentti. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 128.)

Liikevoittoprosentti

Liikevoittoprosentti mittaa kuinka paljon tulosta on jäänyt jäljelle, kun kaikki liiketoiminnan kulut on vähennetty liikevaihdosta (esim. hankinnan ja valmistuksen kulut, myynnin kulut ja liiketoiminnan muut tuotot ja kulut) (Seppänen 2011, 76).

Liikevoittoprosentti tarkastelee kannattavuutta erityisesti kustannustehokkuuden näkökulmasta. Tunnusluvulla ei ole niin sanottuja normiarvoja ja sen saavuttamat arvot saattavat vaihdella huomattavasti toimialoittain. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 128.) Välillä näkee liikevoittoprosentin ohjearvoksi annettavan 10 %, mutta toisaalta alle 10 prosentin liikevoitto ei tarkoita huonoa kannattavuutta. Tunnusluku on pitkälti toimialaan heijastuva ja esimerkiksi vähittäiskaupan tai rakennusyrittäjän tunnusluku harvemmin ylittää tälle tasolle. Toimialasta ja yrityksestä riippuu, mitkä ovat keskeiset tekijät liikevoiton syntymisessä. Vaikka tuotteiden hinta ja myynnin volyymi

vaikuttavat kaikkialla, on kustannuserissä eroja. Kaupan alalla merkittäviä tekijöitä ovat ostohinnat ja hävikki. (Karikorpi 2010, 157.)

Liikevoittoprosentti lasketaan jakamalla tuloslaskelman liikevoitto saman tilikauden liikevaihdolla. Tämä tunnusluku kertoo sen prosentuaalisen osuuden, mikä liikevoitosta jää jäljelle, kun kaikki operatiivisen liiketoiminnan kulut on katettu. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 128.)

$$\text{Liikevoitto-\%} = \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Oman pääoman tuottoprosentti

”Oman pääoman tuottoprosentti (ROE, *return equity*) lasketaan jakamalla tuloslaskelmasta saatava tilikauden voitto taseen vastattavaa –puolen omalla pääomalla” (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 128). Tunnusluku kertoo, kuinka suuri yrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto on prosentuaalisesti, kun se suhteutetaan omistajien yritykseen sijoittamaan omaan pääomaan. Jotta oman pääoman tuottoprosentti olisi riittävän suuri, pitäisi sen olla vähintään yhtä suuri kuin omistajien yritykselle asettama tuottovaatimus. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 128.)

$$\text{Oman pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Yrityksen oma pääoma koostu omistajien alkuperäisistä pääomasijoituksista sekä heidän yritykseen jättämistään voitoista.

Erinomainen	yli 20 %
Hyvä	15 - 20 %
Tyydyttävä	10 - 15 %
Välttävä	5 - 10 %

Heikko alle 5 %
 (Balance Consulting www-sivut 2015)

Koko pääoman tuottoprosentti

Koko pääoman tuottoprosentti (ROA, *return on assets*) saadaan jakamalla tuloslaskelman ensimmäinen välisumma eli liikevoitto taseen loppusummalla. Tämä tunnusluku kertoo, mikä on yrityksen varsinainen operatiivinen liikevoitto suhteutettuna kaikkeen yritykseen sijoitettuun pääomaan. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 129.) ”Jotta yrityksen koko pääoman tuottoa voitaisiin pitää riittävänä, tulisi sen olla vähintään yrityksen keskimääräisten rahoituskustannusten tasolla” (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 129).

$$\text{Kokonaispääoman tuotto-} \quad \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Taseen loppusumma}} \quad \times 100$$

$$\% =$$

Hyvä Yli 10 %
 Tyydyttävä 5 - 10 %
 Heikko alle 5 %

(Balance Consulting www-sivut 2015)

4.2 Vakavaraisuus

Yrityksen vakavaraisuus tarkoittaa sitä, onko toimintaa rahoitettu omalla vai vieraalla pääomalla. Mitä enemmän yrityksellä on omaa pääomaa, sitä parempi vakavaraisuuskin on. Vakavaraisuus tuo joustavuutta kassavirtaan ja vähentää liiketoimintaan liittyvää riskiä. Tappio vähentää yrityksen omaa pääomaa ja näin ollen, mitä enemmän omaa pääomaa on, sitä paremmin kestäään tappiotakin. Vakavaraisuus vaikuttaa myös liikekumppanisuhteisiin, sillä vakavaraisen yhtiön on helpompi saada ostoilleen maksuaikaa.

Hyvä vakavaraisuus pienentää riskiä ja mahdollistaa kasvun ja kehityksen. (Karikorpi 2010, 111-116)

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste kertoo, miten paljon yrityksen toiminnasta on rahoitettu omalla pääomalla. Omavaraisuusasteen ollessa yli 40% katsotaan yrityksen vakavaraisuuden olevan hyvä, 20-40% taas on tyydyttävällä tasolla ja alle 20% on heikko. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2011, 131.)

$$\text{Omavaraisuusaste-\%} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

(Karjalainen 2013, 51.)

Erinomainen 50 %

Hyvä 35-50 %

Tyydyttävä 25 - 35 %

Välttävä 15 - 25 %

Heikko alle 5 %

(Balance Consulting www-sivut 2015)

4.3 Maksuvalmius

Yritystoiminnan jatkuminen vaatii riittävää likviditeettiä jokapäiväisissä juoksevan toiminnan edellyttämien maksujen selvittämiseksi. Näitä varten tarvitaan käteisvaroja ja pankkitalletuksia, sekä nopeasti rahaksi muutettavia arvopaperisijoituksia. (Kinnunen, Leppiniemi, Puttonen ja Virtanen 2002, 137.) Maksuvalmius kertoo, onko yrityksellä kykyä hoitaa maksuvelvoitteensa. Kassa on yrityksessä puskuri huonojen aikojen varalta ja isot kassavarat mahdollistavat nopean investoinnin. Yksi maksuvalmiutta mittaava tunnusluku on quick ratio, joka kertoo kuinka paljon yrityksellä on rahavaroja ja muita lyhytaikaista, nopeasti rahaksi muutettavaa varallisuutta suhteessa lyhytaikaisiin velkoihin. (Karikorpi 2010, 122-123)

Quick Ratio

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo rahan ja saatavien määrän verrattuna lyhytaikaisiin velkoihin. Yrityksen maksuvalmius on sitä parempi, mitä suurempi on rahan ja saamisten määrä. (Mäkinen, Stenbacka & Söderström 2013, 142.)

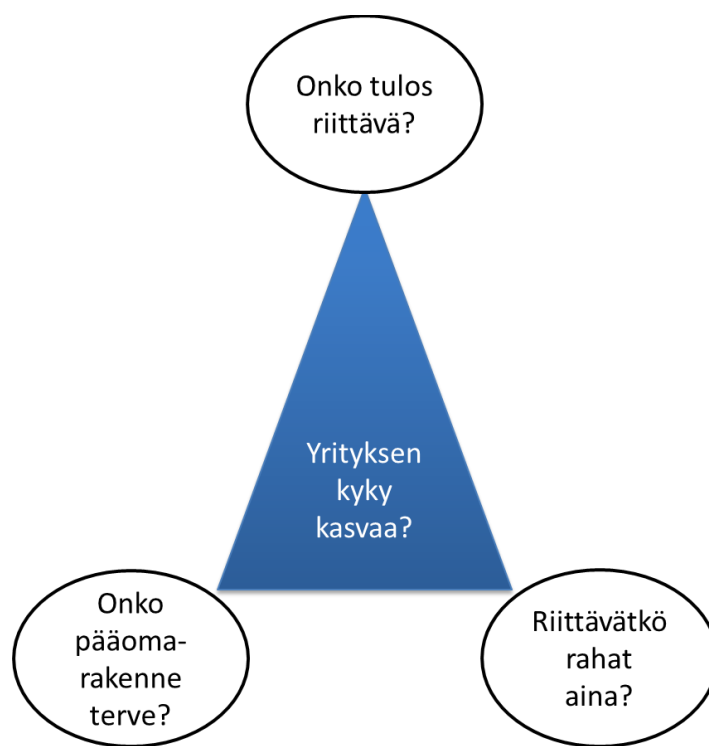
$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$$

(Karjalainen 2013, 51.)

Quick ration suhdelukujen luokittelu:

Hyvä yli 1
 Tyydyttävä 1 - 0,5
 Heikko alle 0,5

(Sijoitus.org www-sivut 2015.)

Kuvio 2. Yrityksen taloudellisen tilan kokonaisuus

Kannattavuudessa on kyse, paljonko yritys kykenee tuottamaan tuottoja siihen uhratuilla lyhyt- ja pitkävaikutteisilla kuluilla. Vakavaraisuus ja maksuvalmius liittyvät yrityksen rahoitukselliseen asemaan. Yrityksen toiminta voi pitkällä aikavälillä jatkua vain silloin kun sekä kannattavuus että rahoitusasema ovat kunnossa. (Salmi 2006, 122.)

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

5.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmät jaotellaan laadullisiin, eli kvalitatiivisiin, ja määrällisiin, eli kvantitatiivisiin, tutkimusotteisiin. (Kananen 2010, 36 - 37.)

Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa on yleensä kyse syy- ja seuraussuh-teista, vertailusta ja numeerisista arvoista ja se sisältää paljon tilastollista ja laskennallis-ta tietoa (Jyväskylän yliopiston www-sivut, 2015). Kvantitatiivisessa tutkimuksessa myös aiemmat teoriat ja käsitteiden määrittely on tärkeää. Tutkittavat kohteet määräyty-vät perusjoukosta, johon tulokset pätevät, ja tästä joukosta otetaan otos. (Hirsijärvi, Re-mes & Sajavaara 2009, 140.) Kvantitatiivisessa tutkimuksessa ei ole tulkinnanvaraa, sil-lä tuloksena saaduista luvuista ovat olemassa selvät tilastotieteen tulkintasäännöt. (Ka-nanen 2010, 43.)

Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa lähestytään kohdetta sen laadun, omi-naisuuksien ja merkityksien kautta. (Jyväskylän yliopiston www-sivut, 2015.)

Oudon tai uuden ilmiön kohdalla kyseessä on laadullinen tutkimus. Tässä tapauksessa ilmiön osalta selvitetään, mistä tekijöistä ilmiö koostuu ja mikä on tekijöiden välinen riippuvuussuhde. Tästä johtuen laadullinen tutkimus on paljon joustavampi. (Kananen 2010, 41.)

Määrällisen ja laadullisen ero näkyy lisäksi esimerkiksi tutkittavien määränä. Laadullisessa tutkimuksessa tutkimuksen kohteita on vain yksi tai muutama. Määrällisessä tutkimuksessa tutkittavia on paljon, useita kymmeniä tai jopa satoja. (Kananen 2010, 38.) Käytännössä kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimusmenetelmää on joskus vaikea erottaa toisistaan. Nämä kaksi lähestymistapaa voidaan ajatella täydentävän toisiaan. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161.)

Tässä tutkimuksessa käytetään kvantitatiivista tutkimusmenetelmää, koska tutkimuksessa tuotetaan laskennallista tietoa. Tutkimuksessa tulkitaan tilinpäätöstietoja ja tulokseksi saadaan lukuja joihin pätee selkeät tulkintasäännöt, eli niin sanotut ”benchmarkkausluvut”, joiden avulla analysoidaan yritysten taloudellista tilaa.

5.2 Aineiston keruu ja analysointi

Laadullinen tutkimus on kokonaisvaltaista tiedon hankintaa ja aineisto perustuu todellisiin tilanteisiin. Tiedon keruussa keskitytään enemmän havainnointiin ja keskusteluun kuin mittausvälineiden käyttöön. Tutkittava kohdejoukko valitaan tarkoituksenmukaisesti, ei satunnaisotosmenetelmällä. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 164.) Tutkimusaineistona käytetään case yritysten tilinpäätöksiä vuosilta 2010 - 2013. Tilinpäätös-materiaaleista käytetään tuloslaskelmaa ja tasetta.

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa perinteisiä tutkimustyyppejä ovat kokeellinen tutkimus eri lajeineen ja survey-tutkimus. Kolmas tyyppi on tapaustutkimus, joka voidaan toteuttaa niin kvantitatiivisesti kuin kvalitatiivisestikin. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 191.) Case yritykset valittiin niiden toimialan ja koon mukaan. Suurin osa tilitoimiston asiakkaista on melko pieniä yrityksiä, joten se rajoittaa valintaa, koska tutkimukseen halutaan mukaan hieman isompia yrityksiä.

Aineiston keruutapoja ovat haastattelu, kysely ja havainnointi. Kyselyä voidaan käyttää silloin kun tutkimusjoukko on suuri ja hajallaan, sekä halutaan tietää esimerkiksi asen-

teista, mielipiteistä ja käyttäytymisestä. Havainnoinnin kohteena voi olla esimerkiksi henkilöiden käyttäytyminen ja puhe, tapahtuma tai tilanne. Tehdyt havainnot tutkija kirjaa ennalta määriteltyyn lomakkeeseen. Havainnointia voidaan käyttää myös julkaistuihin teksteihin, valokuvaiin, lakeihin ja asetuksiin, kirjeisiin ja yritysten vuosikertomuksiin. (Vilka 2007, 29)

Tässä tutkimuksessa käytetään havainnointia case –yritysten tilinpäätöstietojen tulkitsemisessa. Tutkimusaineisto analysoidaan laskemalla kustakin tilinpäätöksestä kannattavuuden ja taloudellisen tilan tunnuslukuja, joita vertaillaan keskenään ja tulkitaan toimialan näkökulmasta. Tutkimuksessa pääosa tutkimukseen tarvittavista tiedoista saadaan case yritysten tilinpäätöksistä. Tutkimuksen kohderyhmäksi on siis valittu tietty määrä yrityksiä, joita analysoidaan ja verrataan keskenään.

5.3 Reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimuksissa pyritään virheettömyyteen, mutta silti tulosten luotettavuus ja pätevyys vaihtelevat, joten kaikkien tehtyjen tutkimusten luotettavuutta pyritään arvioimaan. Tutkimuksen luotettavuuden arviointiin on käytössä monia eri mittaus- ja tutkimustapoja. Reliabiliteetti tutkimuksessa tarkoittaa mittaustulosten toistettavuutta, eli kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. Validiteetti taas tarkoittaa pätevyyttä eli mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on tarkoituskin mitata. Mittarit ja menetelmät eivät aina vastaa sitä todellisuutta, jota tutkimuksessa on kuviteltu tutkivan. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 231-232)

Tämän tutkimuksen tutkimusmenetelmänä käytettiin määrällistä tutkimusmenetelmää ja tutkimuksen kohteena olivat tietyillä kriteereillä valitut tilitoimiston yritykset. Kriteereinä oli muun muassa yrityksen koko ja toimiala.

Jos tämän tutkimus toistettaisiin samoilla yrityksillä ja samoilla tilikausilla, saataisiin varmasti samat tulokset. Tutkimustuloksen luotettavuuteen voisi vaikuttaa pidempi tarkastelujakso, jolloin valittaisiin useampi tilikausi tutkimuksen kohteeksi.

Vaikka tutkimuksessa käytetyt tunnusluvut ovat kehitetty mittaamaan yrityksen tilaa, mutta ne eivät välttämättä kerro koko totuutta, koska ne perustuvat vain lukuihin. Yrityksen toiminta on myös muutakin kuin lukuja, joita voidaan muunnella, esimerkiksi niin, että saataisiin tulos näyttämään paremmalta. Tunnuslukuja on olemassa valtava määrä, joten tutkimuksen pätevyyttä voidaan miettiä siltä kannalta, onko tunnusluvut valittu oikein. Tutkimukseen on valittu kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden suhteen tyypillisimmät tunnusluvut, joten voidaan ajatella, että ne ovat päteviä määrittämään yrityksen taloudellista tilaa.

6 TUTKIMUSTULOKSET

6.1 Yrityksen tunnusluvut

Yritys A

Tunnusluvut	2013	2012	2011
Liikevoitto-%	5,6	2,9	4,2
Oman po:n tuotto-%	41,3	20,6	18,8
Koko po:n tuotto-%	14,4	7,1	8,4
Omavaraisuusaste-%	38,0	34,5	32,5
Quick ratio	0,33	0,09	0,07

Yritys A:n selkeästi parhain vuosi on ollut 2013, jolloin myös liikevaihto on ollut korkein eli 282 444,21 euroa. Liikevaihto on pienentynyt 198 701,40 euroon vuonna 2012, johon voi vaikuttaa esimerkiksi toimialan tilanne. Liikevoittoprosentin katsotaan olevan hyvä, sen ollessa 10 %:ssa, mutta kaupan alalla se saattaa jäädä tämän alle ja olla silti hyvällä tasolla. Tunnusluku on melko toimialasidonnainen. Yritys A:lla liikevoittoprosentti on heikoimmillaan vuonna 2012, jolloin se on noin 3 %. Vuonna 2013 se on lähes 6 % tasolla. Myynnin noustessa on ilmeisesti palkattu työntekijä, sillä aikaisempina vuosina toiminta on pyörinyt vain omistajien ja osakkaiden voimalla. Koneisiin ja laitteisiin

on tullut myös lisäyksiä. Vuonna 2013 omavaraisuusaste on melko hyvällä tasolla, melkein 40 %, eli yrityksen toiminta saadaan rahoitettua suurimmaksi osaksi omalla pääomalla, joka vuosi omavaraisuusaste on hieman parantunut, eli lainaa on saatu maksettua pois. Quick ratio eli maksuvalmius on sekin joka vuosi mennyt parempaan suuntaan, mutta heikolla tasolla silti vielä, vuonna 2011 se on tarkastelujakson heikoin 0,07, mutta vielä vuonna 2013 se on 0,3 ja jää edelleen alle 1 arvon. Tunnuslukujen perusteella vuosi 2013 on ollut yritykselle kannattavuuden ja vakavaraisuuden kannalta hyvä. Maksuvalmiuden tunnusluku voisi olla parempi, mutta maksuvalmiuden matala taso on tyypillistä toimialalle.

Yritys B

Tunnusluvut	2013	2012	2011
Liikevoitto-%	3,7	4,5	5,7
Oman po:n tuotto- %	12,8	17,1	32,6
Koko po:n tuotto-%	8,8	10,6	18,5
Omavaraisuusaste-%	31,0	28,3	37,7
Quick ratio	0,6	0,2	0,4

Yritys B:lle vuosi 2011 näyttää tunnuslukujen perusteella parhaimmalta, vaikka maksuvalmius on joka vuosi melko huonolla tasolla, on kannattavuus ja vakavaraisuus ovat olleet hyvällä tasolla. Suurin liikevaihto yrityksellä on kuitenkin ollut vuonna 2012, mutta liiketoiminnan muut tuotot ovat isommat 2011, jolloin on saatu muun muassa vuokratuottoja. Tämä yhtenä seikkana vaikuttaa hyvään liikevoittoprosenttiin. Vuonna 2011 vakavaraisuus on yrityksellä hyvällä tasolla, mutta se alkaa heikentyä 2012 ja 2013. Vuonna 2012 on otettu pitkäaikaista lainaa ja 2013 vielä lisää. Yritys on joka vuosi myös investoinut perusparannusmenoihin. Vuosina 2011 ja 2012 on tullut myös koneiden ja kalustojen lisäyksiä. Ostovelat yrityksellä on jokaisena vuonna aika isot ja arvonlisäverovelka on iso erä lyhytaikaisissa veloissa. Koko pääoman tuotto ja oman pääoman tuotto ovat heikentyneet vuodesta 2011 vuoteen 2013. Näiden tunnuslukujen heikentyminen on sidoksissa liikevoiton pienentymiseen.

Yritys C

Tunnusluvut	2013	2012	2011
Liikevoitto-%	21,82	9,86	14,46
Oman po:n tuotto- %	39,94	25,02	35,58
Koko po:n tuotto-%	44,46	25,67	36,0
Omavaraisuusaste-%	84,40	77,71	75,2
Quick ratio	5,89	4,23	3,81

Yritys C:n parhain vuosi tunnuslukujen perusteella on ollut 2013. Vuosi 2012 on ollut pientä taantumaa, vaikka sinäkin vuonna tunnusluvut ovat tyydyttävällä tasolla. Vuoden 2012 notkahdukseen vaikuttaa isot ostot ja heikompi liikevaihto muihin vuosiin verrattuna. Vuonna 2013 työntekijäpalkkoja on maksettu vähemmän kuin edellisvuosina, eli työvoimaa on vähennetty, joka vaikuttaa liikevoittoprosenttiin. Yrityksen oman pääoman tuotto on joka vuosi yli 20 %, eli hyvällä tasolla, samoin koko pääoman tuottoprosentti. Vuonna 2013 se on miltei 45 %:n tasolla. Yrityksen vakavaraisuus on myös hyvällä tasolla omavaraisuusasteperosentin ollessa 75 % ja 85 % välillä tarkastelujakson aikana. Yritys pystyy pitkälti rahoittamaan toimintansa omalla pääomalla. Maksuvalmius on myös erittäin hyvä, quick ration ollessa 4 ja 6 välillä. Yrityksellä ei ole pitkäaikaisia velkoja ja lyhytaikainen velka koostuu pitkälti ostoveloista ja palkkamenoista, sekä siihen kuuluvista eristä.

Yritys D

Tunnusluvut	2013	2012	2011
Liikevoitto-%	4,29	10,92	1,42
Oman po:n tuotto- %	18,32	49,94	9,7
Koko po:n tuotto-%	16,7	40,8	4,70
Omavaraisuusaste-%	68,20	61,01	33,4
Quick ratio	2,85	2,36	1,35

Yrityksen kannattavuus on melko heikolla tasolla vuonna 2011, mutta parantanut paljon vuoteen 2012, mutta taas vuonna 2013 liikevoittoprosentti on laskenut hieman. Yrityksen liikevaihto vuonna 2013 on parempi vuoteen 2012 verraten, mutta silti liikevoittoprosentti on parempi vuonna 2012. Näyttävästi heikompi on ollut vuosi 2011. Heikko

liikevoittoprosentti vuonna 2011 johtuu osaksi siitä, että liikevaihto on ollut pienempi, mutta kulut samaa luokkaa kuin 2012.

Vakavaraisuus on kuitenkin 2011 hyvällä tasolla, koska esimerkiksi pitkäaikaista lainaa yrityksellä ei ole. Maksuvalmiuden hyvä taso johtuu saamisten ja rahojen määrästä, vaikka ostovelkoja, sekä muita lyhytaikaisia velkojakin on. Tunnuslukujen perusteella yrityksen kannattavin ja vakavaraisin vuosi on ollut 2012, mutta vuonna 2013 maksuvalmius ja omavaraisuusaste ovat olleet parhaimmalla tasolla.

Yritys E

Tunnusluvut	2013	2012	2011
Liikevoitto-%	13,49	11,33	11,37
Oman po:n tuotto- %	47,99	51,38	50,4
Koko po:n tuotto-%	42,5	37,9	44,6
Omavaraisuusaste-%	66,56	55,44	64,97
Quick ratio	2,49	2,01	2,41

Yritys E:n taloudellinen tila on joka vuosi todella hyvällä tasolla. Liikevoittoprosentti on tarkastelujaksolla yli 10 %, eli hyvää tasoa. Vuosina 2012 ja 2013 yrityksellä on ollut myös liiketoiminnan muita tuottoja. Yritykseen on palkattu lisää henkilökuntaa, sillä henkilöstökulut ovat nousseet joka vuosi. Oman pääoman tuottoprosentti on 50 % tasolla joka vuosi, joka on erinomainen ohjearvojen mukaan. Omavaraisuusaste eli vakavaraisuusaste ja Quick ratio ovat erinomaista tasoa. Yrityksellä ei ole pitkäaikaista lainaa. Tunnusluvut ovat pysyneet case –yrityksellä melko tasaisena joka kategoriassa. Tunnuslukujen vakauteen vaikuttaa varmasti yrityksen suuruus, sen liikevaihdon ollessa vuonna 2013 noin 4 miljoonaa. Yritys on myös toiminut melko kauan, joka vakauttaa tunnuslukuja. Vuonna 2013 yrityksen kaikki tunnusluvut ovat olleet parhaimmalla tasolla. Vuonna 2012 ostovelkoja on muihin vuosiin verrattuna melko iso erä, joka vaikuttaa maksuvalmiuteen. Koneisiin ja laitteisiin on tullut lisäyksiä vuonna 2013.

Yritys F

Tunnusluvut	2013	2012	2011
Liikevoitto-%	29,3	25,6	13,78

Oman po:n tuotto- %	64,52	40,20	23,30
Koko po:n tuotto-%	53,3	29,3	25,51
Omavaraisuusaste-%	67,8	46,3	83,9
Quick ratio	7,1	1,7	5,4

Liikevaihto on kasvanut yrityksellä joka vuosi, joka vaikuttaa yrityksen liikevoittoprosenttiin. Yritys F:n tulokseen vaikuttaa se, että 2012 yritys on myynyt käyttöomaisuuttaan ja saanut siitä myyntivoittoa. Työntekijäpalkkoja on maksettu vähemmän vuonna 2012 kuin 2011. Vuonna 2012 ja 2013 ei ole enää tehty poistoja pitkävaikutteisista menoista. Tarkasteluvuosina yrityksen liikevaihto on tasaisesti parantunut, mikä näkyy myös liikevoittoprosentissa. Vakavaraisuus on 2011 – 2013 erinomainen. Tunnusluvut ovat yleisesti parhaimmalla tasolla vuonna 2013 ja yritys on parantanut tilaansa vuosittain. Maksuvalmius vuonna 2012 on painunut alaspäin, mikä on johtunut siitä, että rahat ja pankkisaamiset ovat olleet pienempiä vuonna 2013 vuoteen 2012 verrattuna. Myyntisaamiset ovat isoimmillaan vuonna 2011, joka vaikuttaa pienempään quick ration tunnuslukuun. Vuonna 2012 yritys on saanut ennakoita, joka vaikuttaa lyhytaikaisiin saamiin ja sitä kautta maksuvalmiuteen. Yritys on ottanut pitkäaikaista lainaa vuonna 2013. Myös tuloverot –erä saamisissa on melko paljon pienentynyt vuoteen 2012 verrattuna.

Yritys G

Tunnusluvut	2013	2012	2011
Liikevoitto-%	17,57	5,12	19,67
Oman po:n tuotto- %	8,4	6,14	27,39
Koko po:n tuotto-%	6,5	5,99	22,07
Omavaraisuusaste-%	77,0	62,61	57,27
Quick ratio	2,67	1,71	1,64

Vuonna 2012 yrityksen kannattavuus on painunut alemmas, mutta maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat kuitenkin hyvällä tasolla. Vuonna 2012 liikevaihto on hieman pienentynyt ja kulut ovat pysyneet silti samalla tasolla. Vuonna 2013 yritys on saanut liiketoiminnan muita tuottoja liittyen vakuutuksiin. Oman pääomantuottoprosentti ja koko pääomantuottoprosentti on laskenut vuodesta 2011 melko radikaalisti, yli 20 % :sta 6 %:iin,

eli välttävälle tasolle. Tämä johtuu siitä että liikevoitto on pienentynyt. Yrityksellä ei ole lainaa, joka vaikuttaa omavaraisuusasteen hyvään tasoon joka vuosi. Yrityksen vakavaraisuus on erinomaisella tasolla, sen ollessa yli 50 % joka vuosi. Maksuvalmius on myös erinomainen koko tarkastelujakson ajan, joka tarkoittaa, että rahaa ja saamisia on hyvin. Maksuvalmiuteen on vaikuttanut myös arvopaperihankinnat vuosina 2012 ja 2013. Kannattavuuden kannalta paras tunnusluku on vuonna 2011, jolloin liikevoittoprosentti on noin 18 %.

Yritys H

	2013	2012	2011
Liikevoitto-%	-3,5	5,0	8,0
Oman po:n tuotto- %	28,8	42,2	42,2
Koko po:n tuotto-%	-6,6	9,9	14,6
Omavaraisuusaste-%	28,8	41,9	42,2
Quick ratio	0,9	1,0	1,2

Vuonna 2013 kannattavuus on todella heikolla tasolla, liikevoittoprosentti on negatiivinen, joka tarkoittaa, että yritys on tehnyt tappiota. Liikevoittoprosentti on ollut hyvällä tasolla vuonna 2011 sen ollessa 8 %. Koko pääomantuottoprosentti on negatiivinen vuonna 2013. Tunnusluku on heikentynyt vuodesta 2011, jolloin se on ollut noin 15 %, eli tyydyttävällä tasolla. Koneisiin ja kalustoihin on tullut lisäyksiä, joka vaikuttaa muun muassa oman pääoman tuottoprosenttiin ja koko pääoman tuottoprosenttiin. Vuonna 2013 Quick ratio on painunut alle yhden, eli heikolle tasolle. Sekä lyhyt- että pitkäaikaisista lainaa on otettu lisää, mahdollisesti kalustohankintoihin tai kattamaan tilikauden negatiivista tulosta. Liikevaihto on kuitenkin pysynyt melko tasaisena koko tarkastelujakson ajan. Vuosi 2011 on yrityksellä vielä hyvällä tasolla kaikkien tunnuslukujen osalta, mutta tila on heikentynyt 2012 ja 2013.

Yritys I

Tunnusluvut	2013	2012	2011
Liikevoitto-%	6,0	2,0	0,9
Oman po:n tuotto- %	0,9	16,5	12,9
Koko po:n tuotto-%	28,4	12,3	4,3
Omavaraisuusaste-%	30,9	40,2	32,5
Quick ratio	1,4	1,7	1,5

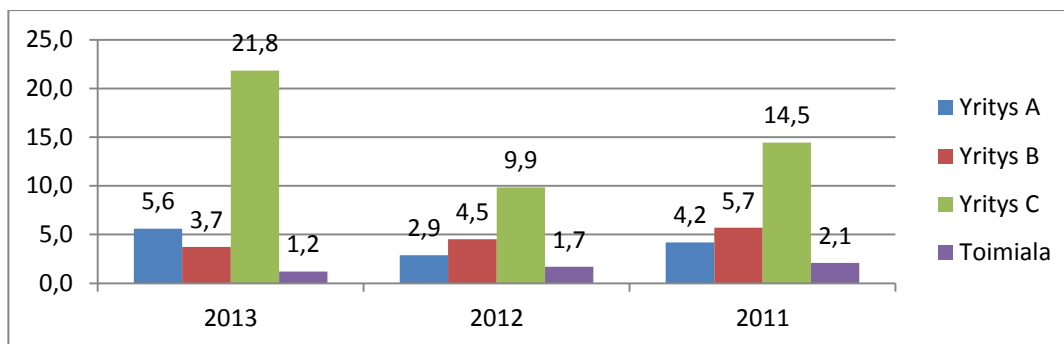
Yrityksen liikevoittoprosentti on todella heikolla tasolla, 1 %:ssa, vuonna 2011, mutta vuosina 2012 ja 2013 se on tasaisesti noussut. Vuonna 2013 se on jo tyydyttävällä tasolla, 6 %. Oman pääomantuottoprosentti on laskenut vuoden 2012 16,5 % :sta vuoden 2013 1 %:iin. Tilikauden tulos on laskenut vuonna 2013, joka vaikuttaa oman pääoman tuottoprosenttiin heikentävästi. Koko pääoman tuotto on parantunut vuodesta 2011 vuoteen 2013 24 prosenttiyksikköä. Vakavaraisuus on hyvällä tasolla joka vuosi. Vuonna 2012 omavaraisuusaste on hieman parempi, 40 %, muita vuosia. Yrityksen maksuvalmius on melko tasaista koko tarkastelujakson ja ylittää hyvälle tasolle. Yrityksellä ei ole pitkäaikaista velkaa, joten rahoitus tapahtuu suurimmaksi osaksi omalla pääomalla. Liikevaihto on pienentynyt, mutta kulut ovat pysyneet samalla tasolla tai jopa kasvaneet vuonna 2013.

6.2 Toimialavertailu

Kaupan ala

Kauppa muodostaa noin kymmenesosan bruttokansantuotteestamme ja on yksi suurimmista investoijista ja merkittävä veronmaksaja. Ala työllistää lähes 300 000 henkilöä. Yhteiskunnan kannalta kaupan tila on merkittävä, sillä palveluiden merkitys korostuu jatkuvasti. Kaupan kehityksen esteenä on tiukka sääntely, joka vähentää kilpailua ja uudistuksia. Sääntely vaikuttaa muun muassa uusien yksiköiden perustamiseen, aukioloihin, hintoihin ja kaupan mahdollisuuksiin kansainvälistyä. (Kaupan liiton www-sivut 2015)

Liikevoittoprosentti

Kuvio 3. Case-yritysten ja toimialan liikevoitto-% 2011 – 2013.

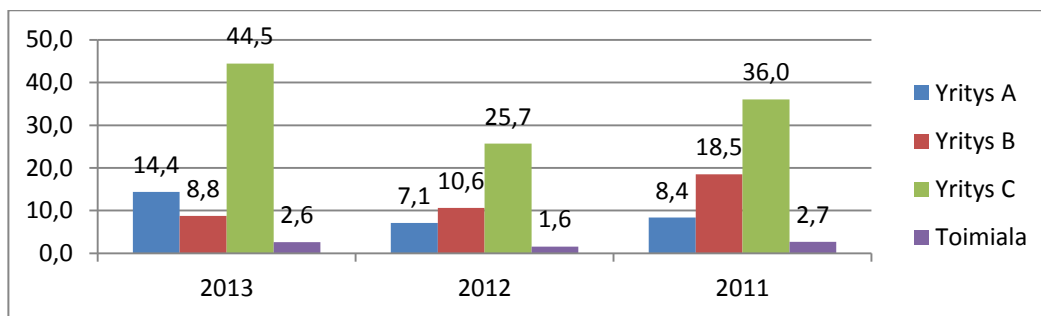
Yritysten liikevoittoprosentti on toimialan tunnuslukua parempi jokaisena tarkasteltavana vuonna (Kuvio 3). Toimialan mediaani on ollut korkein, 2 %, 2011, mutta on laskenut hieman joka vuosi ollessa 1,2 % vuonna 2013. Lasku voi johtua osaksi yleisestä laskeusuhdanteesta taloudessa, sekä kilpailutilanteesta. Yritys C on tunnusluvun suhteen vahvin, vaikka se on vaihdellut 10 % ja 22 % välillä. Vuonna 2012 case -yritysten liikevoittoprosentti on ollut muihin vuosiin nähden melko matalalla, yritys A:lla 3 % luokkaa, yritys B:llä 4,5 % ja yritys C:llä korkein eli 10 %.

Vuonna 2013 yritys C on saanut tunnusluvun 22 % prosenttiin, kun muilla yrityksillä se on 5 % kieppeillä ja toimialan mediaani on laskenut hieman. Myös yritys B:n tunnusluku on heikentynyt vielä vuodesta 2012, joka johtuu siitä, että yrityksen liikevaihto on pienentynyt. Yritys A:n tunnusluku on taas noussut vuodesta 2012 vuoteen 2013.

Yritys C on pienentänyt ostoja vuonna 2013 ja liikevaihto on ollut edellisvuotta parempi. Työntekijäpalkkoja on myös maksettu vähemmän, mutta osakkaiden palkkaerä taas on isompi. Ainakin nämä tekijät vaikuttavat vuoden 2013 hyvään liikevoittoprosenttiin.

Vuosina 2011 – 2013 yritykset A ja B liikevoittoprosentti on pysytellyt melko samalla tasolla 3 ja 5 % välillä, kun yritys C: llä on ollut huomattavasti korkeampi liikevoittoprosentti. Kaupan toimialalla, varsinkin vähittäiskaupan alalla, hintatasojen sääntely vaikeuttaa kilpailua ja pitää hinnat tietyissä puitteissa. Suhdanne myös vaikuttaa tuloksiin ja kuluttajiin negatiivisesti. Vahvin liikevoittoprosentti on yritys C:llä koko tarkastelujakson ajan. Vertailtavista yrityksistä heikoimmalla tasolla vuosina 2011 ja 2012 on yritys A ja vuonna 2013 yritys B.

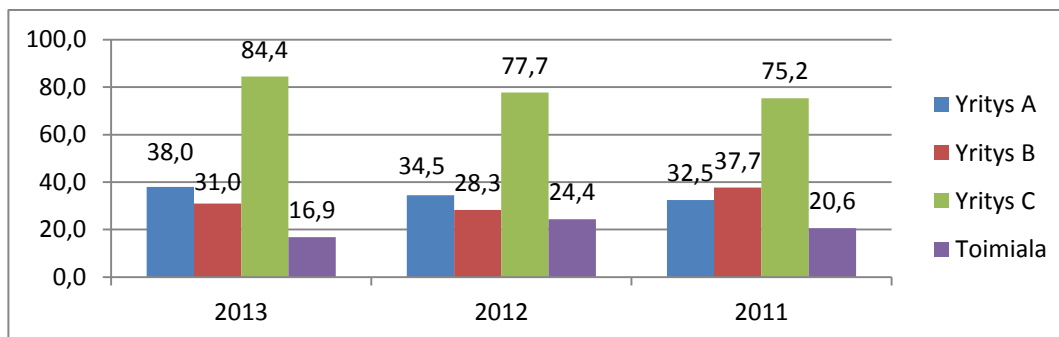
Kokonaispääoman tuottoprosentti

Kuvio 4. Case –yritysten ja toimialan koko pääomantuotto-% 2011 – 2013.

Hyvänä kokonaispääoman tuottoosenttina pidetään yli 10 %. Toimialan tunnusluku on ollut jokaisena tarkasteluvuonna todella heikolla tasolla, sillä se on ollut 1,6 % ja 2,7 % välillä. Jokainen case –yritys ylittää toimialan mediaanin ja yritys C ylittää taas erinomaisiin lukuihin. Vuonna 2012 kaikilla case –yrityksillä tunnusluku hieman laskee, mutta yritys C:llä se on silti melko vahva ja yritys B:kin jää hyvälle tasolle, kun taas vuonna 2013 yritys B:n tunnusluku heikkenee 8,75%, joka on vielä tyydyttävää tasoa. Yritys A:lla on heikoin kokonaispääoman tuottoosentti vuonna 2012, mutta vuonna 2013 se pääsee hyvälle tasolle, eli yli 10 %. Yleisesti sanoen, tarkasteltavilla yrityksillä kokonaispääoman tuottoosentti on hyvällä tasolla 2011 – 2013, sillä se pysyy lähellä 10 %. Vahvin tunnusluku on yritys C:llä, mutta vuosina 2011 ja 2012 heikoin luku on yritys A:lla, kun vuonna 2013 yritys B:n koko pääoman tuottoosentti on laskenut vertailtavien yritysten heikoimmaksi.

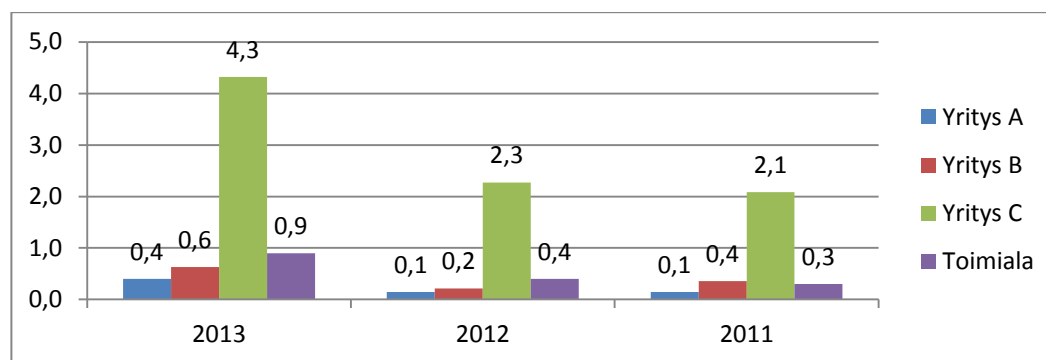
Omavaraisuusasteosentti

Kuvio 5. Case –yritysten ja toimialan omavaraisuusaste-% 2011 – 2013.

Yli 40 % omavaraisuusastetta pidetään ohjearvojen mukaan hyvänä. Toimialan omavaraisuusaste on välttävällä tasolla sen ollessa noin 20 %, vuonna 2013 se laskee 17 %:iin, toimialan parhain vuosi on ollut 2012, kun mediaani on ollut 24 % (kuvio 5.). Vuonna 2012 yritys B on toimialan mediaanin kanssa melko samalla tasolla. Yritys C on vuosina 2011 – 2013 tasaisesti parantanut vakavaraisuuttaan ja se onkin erinomaisella tasolla koko tarkastelujakson ajan. Yritys B:n omavaraisuusaste on tarkastelujaksolla melko tasaista ja tyydyttävällä tasolla sen pysyessä 30 % tienoilla ja 2011 se jo melkein pä 40 % luokkaa. Yritys A pysyy myös välttävällä tasolla koko tarkastelujakson, eli 30 %:ssa. Vahvin yritys tunnusluvun suhteen on yritys C, jonka omavaraisuusaste prosentti hipoo 80 % ja sen ylikin vuonna 2013. Yritys C pystyy siis rahoittamaan suurimman osan toimintaansa omalla pääomalla. Vahvin vakavaraisuus on yritys C:llä. Yritys B on vakavaraisuudeltaan heikoin vuosina 2012 ja 2013, mutta vuonna 2011 yritys A on heikoin.

Quick Ratio

Kuvio 6. Case –yritysten ja toimialan Quick ratio 2011 – 2013.

Kaupan alan yrityksillä, joilla sitoutuu runsaasti omaa pääomaa varastoihin, on vaikeata päästä quick ration suositusarvo 1 tasolle. Yritys A:n quick ratio on joka vuosi yrityksistä heikoin (kuvio 6.). Yritys B heikkoa tasoa 2012 voisi selittää, että ostovelkojen määrä on kasvanut puolella, sekä lyhytaikaista lainaa on otettu lisää.

Yritys B:n ja A:n alle toimialan mediaanin jäävä tunnusluku johtuu pitkälti siitä, että rahan ja saamisten määrä on pieni verrattuna yrityksen lyhytaikaisiin velkoihin. Esimer-

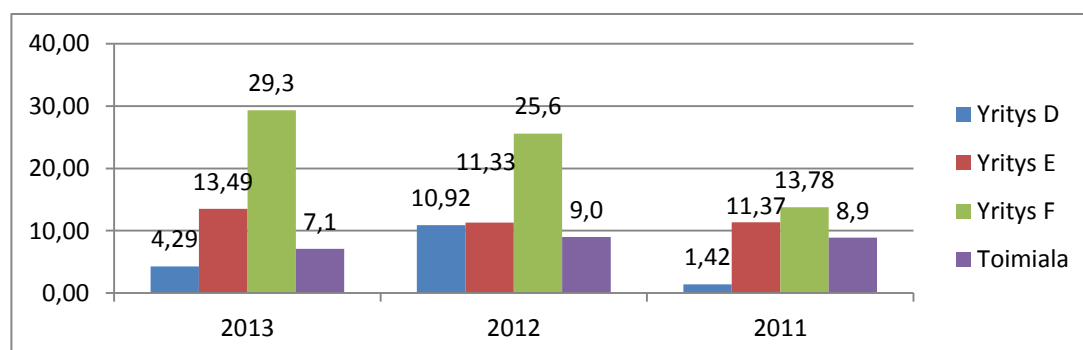
kiksi yritys B:llä ostovelkojen iso erä huonontaa tunnuslukua. Vain yritys C yltää yli yhden ohjearvon, muilla arvo jää joka vuosi alle yhden. Vuonna 2012 yritys A:n ja B:n luvut ovat heikompia kuin toimialan mediaani. Yritys A:lla yhtä heikko taso jatkuu myös vuonna 2012. Vuonna 2013 tunnusluku on sekä toimialan, että yritysten tunnuslukujen osalta lähtenyt nousuun. Huomattavasti vahvin tunnusluku koko tarkastelujakson ajan on yritys C:llä, heikoimmaksi jää yritys A.

Rakennusala

Kansallisvarallisuudestamme 565 miljardia euroa on kiinni rakennuksissa, infraraken-teissa ja rakennetuissa maa-alueissa. Asunnot ovat sekä yksittäisten suomalaisten että koko kansakunnan suurin varallisuuserä. Rakennusteollisuus työllistää neljännesmiljoonaa henkilöä ja kiinteistöala sekä alaan liittyvät palvelut mukaan lukien yli puoli miljoonaa.

Suomen rakennusyritysten markkinat olivat vuonna 2011 yhteensä 29 miljardia euroa. Vuonna 2011 uusia asuntoja aloitettiin yhteensä 31 500, joista 11 000 omakotitaloja ja loput rivi- ja kerrostaloasuntoja. Seuraavina vuosina asuntotuotanto on jäänyt 25 – 27 000. Rakennustuotteiden osuus kustannuksista on työmaata suurempi, 55 %. Kolme neljäsosaa rakennustuotteista on kotimaisia, yksi neljäsosa tuontituotteita. Miljoonan euron talonrakennuksesta on työtä vuodeksi 16 henkilölle. Työpanos jakautuu puoliksi työmaalla tehtävään ja tuoteteollisuudessa ja rakentamista palvelevien toimialojen (rakennuttaminen, suunnittelu, kauppa, kuljetukset yms.) piiriin. (Rakennusteollisuuden www-sivut 2015.)

Liikevoittoprosentti

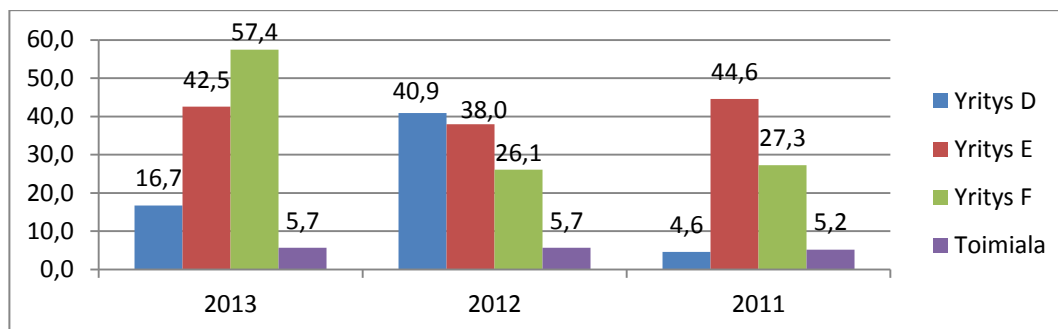

Kuvio 7. Case –yritysten ja toimialan liikevoitto-% 2011 – 2013.

Toimialan mediaani on 7 % ja 9 % prosenttien välillä 2011 – 2013, mikä on melko hyvää tasoa (kuvio 7.). Yritys F on vahvimmillaan tämän toimialan liikevoittoprosenttien tunnusluvussa joka vuosi ja parantaa sitä tasaisesti jokaisena tarkasteluvuonna. Yritys F:n tulokseen vaikuttaa muun muassa se, että 2012 yritys on myynyt käyttöomaisuuttaan ja saanut siitä myyntivoittoa.

Yritys D:llä liikevoittoprosentti on todella heikko vuonna 2011, 1,4 %. Vuonna 2012 yritys D saa liikevoittoprosentti nostettua hyvälle tasolle noin 11 %, mutta 2013 se taas tipahtaa alle 5 %:n. Yritys D onkin vertailtavista yrityksistä heikoin koko tarkastelujakson ajan. Yritys E:llä tunnusluku on melko tasaista tarkastelujaksolla, 11 % ja 14 % välillä ja on näin ohjearvojen mukaisesti todella hyvällä tasolla. Koko tarkastelujakson vahvin liikevoittoprosentti on yritys F:llä, kun heikoin on yritys D.

Kokonaispääoman tuottoprosentti

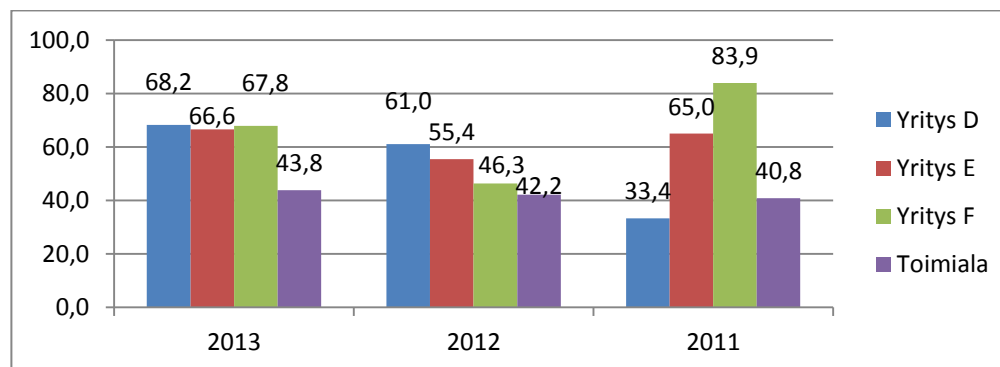

Kuvio 8. Case –yritysten ja toimialan kokonaispääoman tuottoprosentti 2011 – 2013.

Toimialan koko pääomantuottoprosentti on tarkasteluajan yli 5 %, vuosina 2012 ja 2013 melkein 6 %. Yritys E:llä on vahvin tunnusluku vuonna 2011 ja se pysyy melko samalla tasolla myös 2012 ja 2013 noin 40 %:ssa, voidaan siis sanoa, että yritykseen sijoitettu pääoma tuottaa hyvin. Yritys F:n tunnusluvussa on hienoista nousua vuodesta 2011 vuoteen 2012, mutta vuonna 2013 se kipuaakin vuoden 2012 30 %:sta 57 %:iin, joka on vahvin koko pääoman tuottoprosentti vuonna 2013. Yritys D:n koko pääomantuottoprosentti on heikoin 2011 ja se jää myös pienemmäksi kuin toimialan tunnusluku, 2012 ta-

pahtuu hurja nousu 40 %:iin, joka onkin 2012 vahvin luku, sillä yritys E jää tästä hie-
man. Vuonna 2013, jolloin liikevoitto on ollut pienempi kuin 2012, yritys D:n tunnuslu-
ku on laskenut 17 %:iin ja yritys jää heikoimmaksi muiden yritysten yli 40 % tasosta.

Omavaraisuusasteprosentti

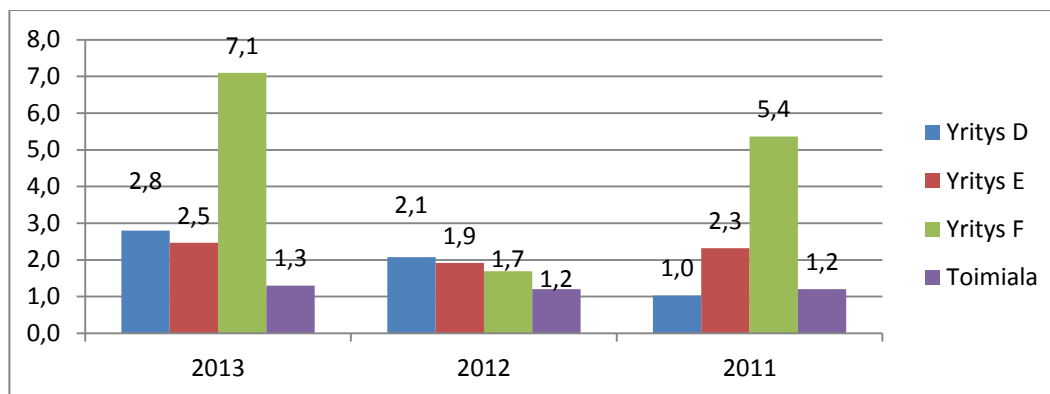

Kuvio 9. Case –yritysten ja toimialan omavaraisuusaste-% 2011 – 2013.

Vuonna 2013 yritysten omavaraisuusasteprosentti on keskenään todella tasainen ja erin-
omaisella yli 60 % tasolla, kun toimialan mediaani on noin 44 %. Myös vuosi 2012 on
melko tasaista, vahvin omavaraisuusasteprosentti on kuitenkin yritys D:llä, yli 60 %,
kun yritys F:llä on heikoin, 46 %. Vuonna 2011 on enemmän eroa yritysten välillä, vah-
vin omavaraisuusaste on yritys F:llä, jolla se on kohonnut noin 84 %:iin. Heikoin se on
yritys D:llä 33 %, joka jää myös toimialan mediaanin 41 % alapuolelle. Yritys E:llä on
erinomaisella tasolla, 65 %.

Jokainen yritys on kuitenkin pystynyt pitämään omavaraisuusasteensa tyydyttävällä
tasolla, joten voidaan sanoa, että rakennusalan vakavaraisuus näinä vuosina on yleisesti
ottaen hyvä ja toimialan mediaanin ollessa yli 40 %.

Quick ratio

Kuvio 10. Case –yritysten ja toimialan quick ratio 2011 – 2013.

Toimialan mediaani 2011 – 2013 ajanjaksolla on melko tasaista 1 paremmalla puolen, mikä tarkoittaa ohjearvojen mukaan hyvää tasoa. Vuonna 2012 on pieni notkahdus kuin toimialan tunnusluvussa niin myös case –yritysten luvuissa. Yritys F:llä on vuonna 2011 yli 5, joka on muihin yrityksiin verrattuna todella vahva. Yritys D:llä tunnusluku jää alle toimialan luvun, mutta pysyy kuitenkin yli 1. Vuonna 2012 yritys D:llä tunnusluku taas on parhaimmalla tasolla, yli 2 ja yritys F:n vahva tunnusluku on laskenut 2012 1,7. Yritys F:llä on ollut tarkastelujaksolla melkoisia eroja, kun se on seilannut 2011 erinomaisesta tasosta 5:stä 2012 1,7:ään ja taas vuonna 2013 yli 7. Myös case –yritys E on notkahtanut vuonna 2012, mutta noussut taas 2013 samalle tasolle kuin 2011, eli 2.

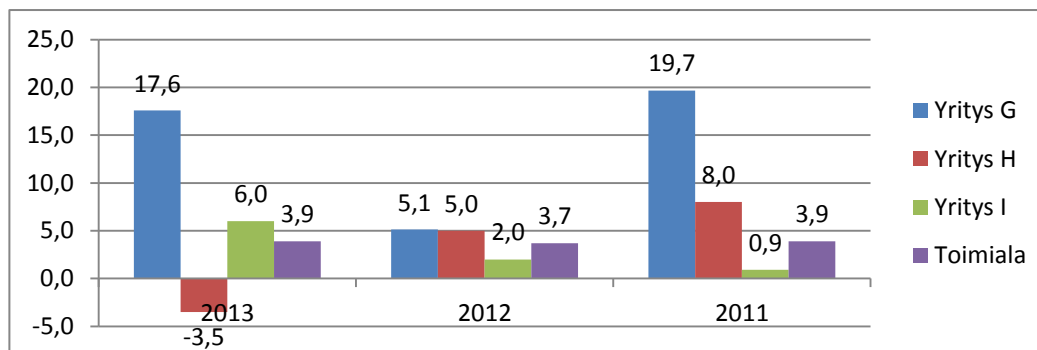
Yritys F:llä on ylivoimaisesti parhain maksuvalmius, mutta myös yritysten E ja D tunnusluvut ovat tarkasteluvuosina yli ohjearvojen, joten rakennusalalla myös maksuvalmius voidaan sanoa olevan hyvällä tasolla.

Kuljetusala

90 prosenttia tavaraliikenteestä kulkee kumipyörillä maanteitse. Johtuen haja-asutetusta pitkien välimatkojen maastamme tuotetta kohden kertyvät kuljetuskilometrit ovat Suomessa pidemmät kuin missään muussa Euroopan maassa, tästä syystä alan työllisyystilanne on hyvä. (Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:n www-sivut 2015) Tavaraliikenneyrityksiä on noin 9000. Kuorma-autoliikenteen yritysten kustannuksista suurimman osan muodostavat työvoimakustannukset, joiden osuus on keskimäärin 42 %. Polt-

toainekustannusten osuus on keskimäärin 25 %, pääomakustannusten osuus 10 % ja korjaus- ja huoltokustannusten osuus 7 %. (Kuljetusalan www-sivut 2015)

Liikevoittoprosentti

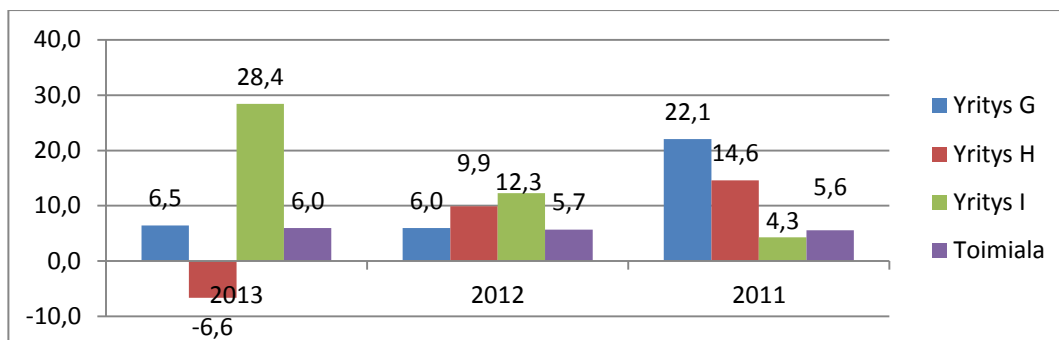
Kuvio 11. Case –yritysten ja toimialan liikevoittoprosentti 2011 – 2013.

Toimialan liikevoittoprosentti on tarkastelujaksolla ollut samalla tasolla, noin 4 %:ssa, joka on melko heikkoa tasoa ohjearvojen mukaan.

Vuonna 2011 yritys I:n tunnusluku on alle 1 %, se jää heikoimmaksi tunnusluvuksi toimialan 4 %:sta ja muista vertailtavista yrityksistä. Yritys H on 8 % tasolla. Yritys G:llä on todella vahva liikevoittoprosentti, melkein 20 %, vuonna 2011.

Vuonna 2012, sekä toimialan tunnusluku, että yritys G ja yritys H tunnusluvut ovat heikentyneet, kun taas yritys I on hieman parantanut liikevoittoprosenttiaan 2 %:iin. Vuosi 2012 on ollut melko tasaista vertailtavien yritysten ja toimialan mediaanin kesken. Vuosi 2013 on ollut kaiken kaikkiaan melko hyvä. Yritys I on päässyt 6 %, kun yritys H on heikoin negatiivisella arvollaan. Yritys G taas on vahvin vuonna 2013 noin 18 % tunnusluvulla, kun taas yritys H menee negatiivisen puolelle 3,5 %. Toimialalla liikevoittoprosentti on 2011 – 2013 ollut heikko. Yritys G:n tunnusluku on pysynyt tarkasteluvuosina hyvällä tasolla. Vuodet 2011 ja 2012 ovat olleet H:lle ja I:lle melko heikkoa.

Koko pääomantuottoprosentti

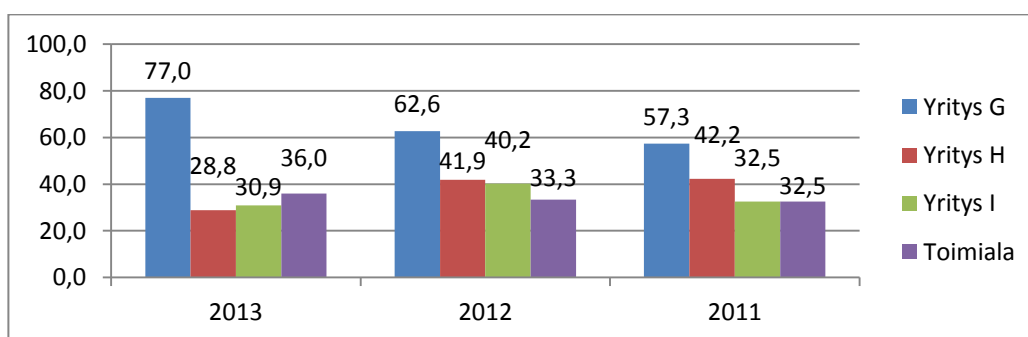

Kuvio 12. Case –yritysten ja toimialan koko pääomantuottoprosentti 2011 – 2013.

Vahvin kokopääomantuottoprosentti vuonna 2011 on yritys G:llä. Toimialan 5,6 % kokopääomantuottoprosentti jää välttävälle tasolle. Yritys I jää myös toimialan luvun alapuolelle 4,30 % tunnusluvulla. Yritys G ylittää yli 20 %:n ja H jää 15 % tasolle.

2012 yritys I on parantanut tunnuslukuaan 12,3 % eli noin 8 prosenttiyksikköä. Samana vuonna G:llä ja H:llä tunnusluku on taas heikentynyt, yritys G:llä jopa alle 10 % eli välttävälle tasolle ja G taas I:n kanssa samalle 12 % tasolle. Vuonna 2013 yritys I on jatkanut tunnusluvun vahvistamistaan ja on yltänyt melkein 30 %. Yritys H:lla on heikentynyt vuoteen 2013 niin paljon, että se on mennyt negatiiviseksi. Toimialan tunnusluku on 6 %.

Omavaraisuusaste

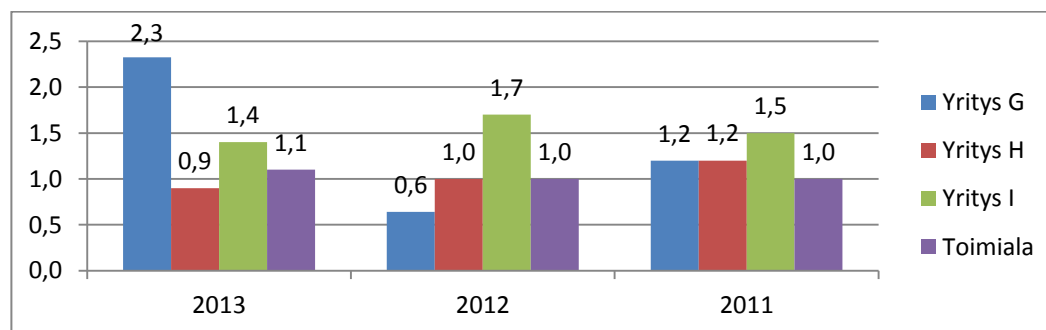

Kuvio 13. Case –yritysten ja toimialan omavaraisuusaste-% 2011 – 2013.

Ohjearvojen mukaan hyvä omavaraisuusaste olisi 35 – 50 %. Toimialan tunnusluku on tyydyttävää tasoa koko tarkastelujakson ajan 30 % ja 34 % välillä. Yritys G on tunnusluvun suhteen vahvin, sillä se on ollut erinomaisella tasolla, 57 % ja 77 % välillä, ja noussut joka tarkasteluvuonna tasaisesti. Yritys I on ihan samalla tasolla toimialan mediaanin kanssa vuonna 2011 ja yritys omavaraisuusasteeltaan heikoin vuosina 2011 ja 2012 tunnuslukujen ollessa 32,5 % ja 40,2 %,

Vuonna 2012 yritys H on laskenut noin 7 prosenttiyksikköä, kun yritys G ja I on vahvistanut tunnuslukuaan. Vuonna 2013 yritys H ja I jäävät hieman toimialan tunnusluvun alapuolelle, kun yritys H painunut alemmas 29 % ja yritys I:n arvo on 31 %.

Quick ratio

Kuvio 14. Case -yritysten ja toimialan quick ratio 2011 – 2013.

Toimialan tunnusluku pysyy 1 arvossa koko tarkastelujakson. Vuosi 2011 on melko tasaista kaikkien case -yritysten suhteen. Yritys G menee alle toimialan mediaanin vuonna 2012, kun taas yritys H vuonna 2013. Yritys H on muina vuosina pysynyt hyvän tasolla sillä vuonna 2011 tunnusluku on ollut 1,2 ja vuonna 2012 arvo on ollut 1. Yritys I on pysynyt tasaisesti 1,4 ja 1,7 välillä. Yritys G:n tunnusluku taas on melko paljon tarkastelujakson aikana, 1,2 ja 2,3 välillä, sen ollessa heikoimmillaan 0,6 vuonna 2012, joka johtuu ilmeisimmin, että arvopapereita on ostettu lisää ja siirtovelat ja lomapalkkavelat ovat isontuneet. Kuljetusalan maksuvalmius on hyvällä tasolla vuosina 2011 – 2013, sen ollessa 1 ja vuonna 2013 1,1. Case yritykset G ja H käyvät alle hyvän tason yhtenä tilikau-

tenaan. Vuosina 2011 ja 2012 yritys I:llä on vahvimmat tunnusluvut, mutta vuonna 2013 yritys G nousee vahvimmaksi, kun tunnusluku on yli 2.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella toimialojen perusteella valittujen yritysten taloudellista tilaa ja verrata yrityksen tunnuslukuja sen toimialaan. Tunnuslukujen perusteella yritysten tilaa analysoitiin tilikausien 2011 – 2013 ajalta.

Tutkimuksen perusteella saatiin tietoa kolmesta eri toimialasta ja niiden tunnusluvuista kolmelta eri tilikaudelta. Tutkimus selvittää myös case yritysten taloudellista tilaa yleisesti ja sen toimialaan verrattuna. Tutkimuksen perusteella case yritykset voivat miettiä missä heillä on parantamisen varaa ja miten saisivat tunnuslukujaan paremmiksi.

Tutkimustuloksista voisi päätellä, että kaupan toimialan mediaani on melko hyvällä tasolla, liikevoittoprosentti jää 1 -2 % tasolle, mutta kyseisellä toimialalla sen ei odoteta-kaan yltävän 10 %:iin. Vuosi 2012 on ollut kaupan alalla vuosia 2011 ja 2013 heikompi, mutta rahoitusasema toimialalla koheni hieman. On todettu, että kaupan alan quick ratio eli vakavaraisuus on yleisesti heikolla tasolla, sillä alalla pääomaa sitoutuu varastoihin. Kaupan alan yrityksistä, case –yritys C nousi tunnusluvuillaan ylivoimaisesti vahvimmaksi, mikä osaksi johtuu varmasti siitä, että yritys on toiminut jo pitkään, joten sillä on vahva asema ja pääoman kannalta vakaa tilanne. Rakennustoimialalla liikevoittoprosentti jää hieman alle 10 %, eli hyvän tason. Yleisesti heikoimmat tunnusluvut on yritys D:llä. Case – yrityksissä radikaalimmin vaihtuva tunnusluku oli koko pääomantuotto-prosentti. Liikevoittoprosentissa parhaimpiin lukuihin pääsi yritys F. Samalla yrityksellä myös quick ratio on erinomaisella tasolla muihin case yrityksiin verrattuna. Vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat sekä toimialalla, että case yrityksillä yleisesti hyvällä tasolla koko tarkastelujaksolla. Kuljetusalalla ollaan yleisesti ottaen melko hyvällä tasolla.

Vuonna 2012 liikevoittoprosentti on todella heikko sekä toimialalla, että case – yrityksillä. Yritys G:n omavaraisuusaste on muita case –yrityksiä huomattavasti paremmalla tasolla Kuljetusalan case –yrityksistä ei nouse esille erityisen hyvää yritystä, jonka kaikki tunnusluvut olisivat muita paremmalla tasolla. Toisaalta yritys H osoittautuu kannattavuuden osalta heikoksi vuonna 2013, sen ollessa negatiivinen. Samalla yrityksellä myös koko pääoman tuotto prosentti painuu negatiiviseksi vuonna 2013. Voisi ajatella, että tämän hetken taantuma näkyisi toimialojen mediaaneissa, sekä yritysten tunnusluvuissa, mutta sellaista ei ole havaittavissa tutkimuksen tuloksissa.

Tutkimuksen jatkotutkimusmahdollisuuksia olisi selvittää, miten case yritysten taloudellinen tila kehittyisi ja tekisi yrityksille ennusteet esimerkiksi vuodelle 2016. Samassa tutkimuksessa voitaisiin tehdä yritykselle esimerkiksi kilpailija-analyysi.

Yksi lisätutkimusaihe olisi myös yrityksen kustannuslaskenta ja selvittää kustannusten katetuottoa ja hinnoittelua eli paneutua enemmän yrityksen sisäiseen informaatioon.

Tutkimusongelmiin löytyi vastaukset teorian ja tutkimusosan perusteella. Teoriaosa määrittä kuinka taloudellista tilaa mitataan, empiirinen osa taas selvitti yritysten taloudellista tilaa, sekä mikä on yritysten tila verrattuna muuhun toimialaan. Tutkimuksen tuloksena tilitoimiston asiakkaat saivat tietoa taloudellisesta tilastaan ja että toimialastaan, tilitoimisto voi tämän perusteella myös miettiä ottavansa tunnuslukujen laskennan ja taloudellisen tilan analysoinnin palveluihinsa, jos sille olisi kysyntää.

Tutkimuksen edetessä nousi muutamia pohdinnan aiheita, kuten esimerkiksi olisiko tarkasteluun pitänyt ottaa vielä pidempi ajanjakso, jotta saataisiin luotettavampaa tietoa yrityksen tilan kehityksestä. Taseen oikaisut olisivat myös voineet tuoda lisäluotettavuutta tutkimuksen tuloksiin. Koska yritykset on valittu tilitoimiston asiakkaista, alue on melko suppea, sillä se ulottui pääosin Varsinais-Suomen alueelle. Jos alue olisi ollut laajempi, esimerkiksi koko Suomen kattava, tutkimus antaisi mahdollisesti luotettavimmat tulokset.

Tutkimuksen kohteena olevat toimialat valikoituvat niiden tyypillisyyden ja suuruuden mukaan. Kaupan ala, rakennusala ja kuljetusala ovat Suomessa melko työllistäviä, sekä keskeisiä aloja. Valitut toimialat ovat keskenään melko erityyppisiä, esimerkiksi kaupan alalla pääomaa sitoutuu paljon varastoihin kun taas kuljetusalalla pääomaa on paljon kiinni kuljetuskalustossa ja rakennusalalla taas pääomaa on kiinni kalustossa ja tarvikkeissa. Rakennusalalla liikevaihto koostuu lähinnä kertaluontoisista suorituksista.

LÄHTEET

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

International Institution of Business analysis www-sivut. Viitattu 22.2.2015.
<http://www.iiba.org>

Isoranta, A. 2010. Kustannuslaskenta, hinnoittelu ja kannattavuus T:mi Case Yritys. AMK- opinnäytetyö. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Viitattu 2.12.2014.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201101111174>

Jormakka, R., Koivusalo, K., Lappalainen, J. & Niskanen, M. 2009. Laskentatoimi. Helsinki: Edita.

Jormakka, R., Koivusalo, K., Lappalainen, J. ja Niskanen, M. 2011. Laskentatoimi. Helsinki: Edita.

Jyrkkiö, E. & Riistama, V. 2004. Laskentatoimi päätöksenteon apuna. Porvoo: WSOY.

Järvenpää, M., Länsiluoto, A., Partanen, V. & Pellinen J. 2010. Talousohjaus ja kustannuslaskenta. Helsinki: WSOYpro Oy.

Kallunki, J-P., Lantto, A-M. & Sahlström, P. 2008. Tilinpäätösanalyysi IFRS-maailmassa. Helsinki: Talentum.

Kananen, J. 2010. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Tampereen yliopistopaino Oy.

Karikorpi, O. 2010. Raha ratkaisee – Yritystalous tutuksi. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Kinnunen, J., Leppiniemi, J., Puttonen, V., & Virtanen, K. 2002. Tietoa yrityksen taloudesta. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Laitinen, E. K. 2002. Strateginen tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Kauppakaari.

Leppiniemi, J. & Kykkänen T. 2005. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki: WSOY.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2009. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki: WSOYpro.

Nelimo, K. & Uusi-Rauva E. 2009. Johdon laskentatoimi. Helsinki: Edita.

- Pellinen, J. 2003. Kustannuslaskenta ja kannattavuusajattelu. Helsinki: Talentum.
- Saaranen, P., Koltola E. & Pösö, J. Liike-elämän matematiikka. 2011. Helsinki: Edita.
- Salmi, I. & Rekola-Nieminen, L. 2005. Tilinpäätöksen rakentaminen ja tulkinta. Helsinki: Edita.
- Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? Helsinki: Edita.
- Seppänen, H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Hämeenlinna: Kauppakamari.
- Stenbacka, J., Mäkinen, I. & Söderström, T. 2004. Kannattavuuden avaimet. Helsinki: WSOY.
- Suomen asiakastietokanta Oy. 2014. Voitto+ -yritystietokanta. Helsinki.
- Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:n www-sivut. 2015. Viitattu 18.4.2015. <http://www.skal.fi>
- Viitala, J. 2006. Yrittäjän taloushallinnon perusteet. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Vilkkä, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.
- Vilkkä, H. 2007. Tutki ja mittaa : määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.
- Pelkonen, J. 2004. 4th rev. ed. Introduction to financial statements in Finland. Helsinki: KHT-Media.
- Ikäheimo, S., Malmi, T. & Walden, R. 2012. 5. Uudistettu painos. Yrityksen laskenta-toimi. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Taloussanomien www-sivut. 2015. Viitattu 2.12.2014. <http://www.taloussanomat.fi>
- Tilisanomien www-sivut. 2014. Viitattu 2.12.2014. <http://www.tilisanomat.fi>
- Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut. Viitattu 26.1.2015. <http://www.prh.fi>
- Jyväskylän yliopiston www-sivut. Viitattu 28.1.2015. <https://koppa.jyu.fi/>
- Kauppan alan www-sivut. 2015. Viitattu 18.4.2015. <http://kauppa.fi>
- Vilkkumaa, M. 2010. Yrityksen menestyksen mittarit. Tunnusluvut, yrityksen hinnan määrittäminen & tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Yrityskirjat Oy.
- Hakala, J. T., 2004. Opinnäytetyöopas ammattikorkeakouluille. Helsinki: Gaudeamus.
- Oliver, P. 2008. Second Edition. Writing your thesis. London: SAGE

LIITE 1

Yritys A TULOSLASKELMA

	1.11.2012- 31.10.2013	1.11.2011- 31.10.2012	1.11.2010- 31.10.2011
Rahayksikkö EURO			
LIKEVAIHTO	282444,21	198701,4	211910,51
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-138455,06	-109332,90	-121742,32
Varastojen lisäys/vähennys	-8865,0	1613,7	8304,3
Ulkopuoliset palvelut	-4770,79	-1390,98	-977,67
	-152090,85	-109110,2	-114415,69
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-33056,85	-16666,67	-19000
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-8979,51	-2228,31	-2088,59
Muut henkilösivukulut	-1536,72	-578,24	-1010,75
	-43573,08	-19473,22	-22099,34
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-6964,00	-1251,63	-1265,32
Liiketoiminnan muut kulut	-60937,77	-61179,72	-65208,29
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	18878,51	7686,65	8921,87
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tuotot muista pysyvien vastaavien sij.			
Muilta	1935,00	0,00	0,00
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muilta	16,13	0,72	0,9
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille	-252,58	-23,51	-114,58
	1698,55	-22,79	-113,68
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	20577,06	7663,86	8808,19
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	168,28
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA	20577,06	7663,86	8976,47
Tuloverot			
Tilikauden verot	-4739,60	-1970,3	-2475,82
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	15837,46	5693,56	6500,65

LIITE 2

YRITYS A	TASE			
Rahayksikkö EURO		2013	2012	2011
VASTAAVA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
	Koneet ja kalusto	20892,01	11264,72	11387,89
Sijoitukset				
	Muut osakkeet ja osuudet	84,09	84,09	84,09
		20976,1	11348,81	11471,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
	Aineet ja tarvikkeet	77650,00	86515,00	84901,30
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
	Myyntisaamiset	3911,78	380,60	3039,00
	Muut saamiset	170,24	143,28	142,77
	Siirtosaamiset	1915,4	3372,63	2232,57
		5997,42	3896,51	5414,34
	Rahat ja pankkisaamiset	26444,98	6263,74	4751,15
		110092,40	96675,25	95066,79
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	131068,50	108024,06	106538,77

LIITE 3

YRITYS A	TASE			
Rahayksikkö EURO		2013	2012	2011
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
	Osakepääoma	2522,82	2522,82	2522,82
	Edellisten tilikausien voitto (tappio)	31397,81	29004,25	25603,6
	Tilikauden voitto (tappio)	15837,46	5693,56	6500,65
		49758,09	37220,63	34627,07
VIERAS PÄÄOMA				
	Pitkäaikainen			
	Muut velat	840,94	840,94	840,94
	Lyhytaikainen			
	Ostovelat	19653,72	5203,45	12969,63
	Muut velat	52614,89	43085,14	33826,62
	Siirtovelat	8200,86	21673,9	24274,51
		80469,47	69962,49	71070,76
		81310,41	70803,43	71911,7
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	131068,5	108024,06	106538,77

LIITE 4

Yritys B TULOSLASKELMA

	1.8.2012- 31.7.2013	1.8.2011- 31.7.2012	1.8.2010- 31.7.2011
Rahayksikkö EURO			
LIKEVAIHTO	3923739,56	4038906,73	3692450,28
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	746,46	87772,49
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-1482589,5	-2180200,26	-1904093,95
Varastojen lisäys/vähennys	-194218,23	419619,23	153351,5
Ulkopuoliset palvelut	-98507,65	-60833,35	-134684,98
	-1775315,4	-1821414,38	-1885427,43
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-940365,46	-1011016,93	-819148,03
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-145867,55	-158804,43	-144986,8
Muut henkilösivukulut	-36778,69	-39582,08	-4375,88
	-1123011,70	-1209403,44	-968510,71
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-6198684	-56740,59	-37471,01
Liiketoiminnan muut kulut	-816576,45	-769754,11	-678404,15
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	146849,16	182340,67	210409,47
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muilta	5755,73	2817,26	405,55
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien si- joituksista	0,00	-42920,40	0,00
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille	-37484,04	-22167,52	-15598,8
	-31728,31	-62270,66	-15193,25
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	115120,85	120070,01	195216,22
Satunnaiset erät			
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	-2830,67
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	115120,85	120070,01	192385,55
Tilinpäätössiirrot			
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00	-916,51
Tuloverot			
Tilikauden verot	-48550,76	-36810,35	-51673,82
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	66570,09	83259,66	139795,22

LIITE 5

Yritys B	TASE		
Rahayksikkö EURO	2013	2012	2011
VASTAAVA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	173925,22	182125,11	139543,27
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	107395,34	97053,11	59335,80
Muut aineelliset hyödykkeet	1580,00	1580,00	0,00
	108975,34	98633,11	59335,80
Sijoitukset			
Muut osakkeet ja osuudet	52832,00	52832,00	0,00
Muut saamiset	437,02	437,02	437,02
	53269,02	53269,02	437,02
	336169,58	334027,24	199316,09
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Valmiit tuotteet/Tavarat	896401,00	1090619,23	671000,00
Ennakkomaksut	27805,08	41934,97	12914,33
	924206,08	1132554,2	683914,33
Saamiset			
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	49595,11	83142,44	75005,27
Lainasaamiset	221308,63	60139,09	41048,18
Muut saamiset	44963,04	57954,51	87974,43
Siirtosaamiset	87316,45	38801,78	40703,11
	403183,23	240037,82	244730,99
Rahat ja pankkisaamiset	14614,42	12764,25	10816,24
	1342003,73	1385356,27	939461,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1678173,31	1719383,51	1138777,65

LIITE 6

Yritys B	TASE			
Rahayksikkö EURO		2013	2012	2011
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma		8000,00	8000,00	8000,00
Tilikauden voitto (tappio)		66570,09	83259,66	139795,22
		74570,09	91259,66	147795,22
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		295537,00	35800,00	0,00
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		369803,82	586345,97	282382,21
Ostovelat		254448,07	370107,65	181308,81
Muut velat		199014,95	176477,55	170577,83
Siirtovelat		38938,64	63491,6	75417,72
		862205,48	1196422,77	709686,57
		1157742,48	1232222,77	709686,57
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1232312,57	1323482,43	857481,79

LIITE 7

Yritys C	TULOSLASKELMA	1.2.2012- 31.1.2013	1.2.2011- 31.1.2012	1.2.2010- 31.1.2011
Rahayksikkö EURO				
LIKEVAIHTO				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana				
Varastojen lisäys/vähennys				
Ulkopuoliset palvelut				
<hr/>				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot				
Henkilösivukulut				
Eläkekulut				
Muut henkilösivukulut				
<hr/>				
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
<hr/>				
Liiketoiminnan muut kulut				
<hr/>				
LIKEVOITTO (-TAPPIO)				
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot muista pysyvien vastaavien sij.				
Muilta				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Muilta				
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muille				
<hr/>				
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ				
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-				
SIIRTOJA JA VEROJA				
Tuloverot				
Tilikauden verot				
<hr/>				
<hr/>				
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)				

LIITE 8

YRITYS C	TASE	2013	2012	2011
Rahayksikkö EURO				
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot		0,00	0,00	2870,19
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto		59214,88	31572,47	26852,74
Sijoitukset				
Muut osakkeet ja osuudet		117,73	117,73	117,73
		59332,61	31690,20	29840,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet		177267,00	236528,00	228217,00
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset		0,00	0,00	588,21
Muut saamiset		0,00	0,00	2268,06
Siirtosaamiset		113279,91	41725,35	34164,49
		113279,91	41725,35	37020,76
Rahat ja pankkisaamiset		374392,72	233297,31	238744,34
		664939,63	511550,66	503982,10
VASTAAVAA YHTEENSÄ		724272,24	543240,86	533822,76

LIITE 9

YRITYS C TASE

Rahayksikkö EURO	2013	2012	2011
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	2522,82	2522,82	2522,82
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	364648,14	314041,44	256181,08
Tilikauden voitto (tappio)	244133,66	105606,7	142860,36
	611304,62	422170,96	401564,26
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen			
Ostovelat	30280,45	57548,12	41185,42
Muut velat	28372,91	39135,16	40187,47
Siirtovelat	54314,26	24386,62	50885,61
	112967,62	121069,9	132258,5
	112967,62	121069,9	132258,5
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	724272,24	543240,86	533822,76

LIITE 10

Yritys D

TULOSLASKELMA

Rahayksikkö EURO	1.1.2013- 31.12.2013	1.1.2012- 31.12.2012	1.1.2011- 31.12.2011
LIIKEVAIHTO	3536105,55	3393675,48	3025968,69
Liiketoiminnan muut tuotot	22170,00	20494,00	53737,3
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-1666878,87	-1232204,29	-1391241,2
Varastojen lisäys/vähennys	-86831,00	-99607,78	103418,71
Ulko puoliset palvelut	-337419,45	-550880,59	-690085,09
	-2091129,32	-1882692,66	-1977907,6
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-692496,7	-591235,51	-540410,06
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-139609,07	-129109,44	-106461,61
Muut henkilösivukulut	-64542,09	-49119,16	-31566,17
	-896647,86	-769464,11	-678437,84
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-32999,29	-25760,91	-28901,12
	-32999,29	-25760,91	-28901,12
Liiketoiminnan muut kulut	-385748,78	-365783,72	-351364,6
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	151750,30	370468,08	43094,86
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muilta	469,63	704,32	150,04
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille	-511,9	-533,46	-1017,27
	-42,27	170,86	-867,23
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	151708,03	370638,94	42227,63
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	151708,03	370638,94	42227,63
Tuloverot			
Tilikauden verot	-38393,27	-92779,74	-12619,31
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	113314,76	277859,20	29608,32

LIITE 11

Yritys D	TASE			
Rahayksikkö EURO		2013	2012	2011
VASTAAVA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
	Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	9006,80	18013,64
Aineelliset hyödykkeet				
	Koneet ja kalusto	71977,60	50262,09	59682,53
Sijoitukset				
	Muut osakkeet ja osuudet	12658,42	12658,42	12658,42
		84636,02	71927,31	90354,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
	Aineet ja tarvikkeet	13969,00	100800,00	200407,78
Saamiset				
	Lyhytaikaiset			
	Myyntisaamiset	143966,97	231828,25	333955,89
	Lainasaamiset	2600,00	3248,1	2600,00
	Muut saamiset	1206,88	1556,88	51692,3
	Siirtosaamiset	54508,33	0,00	54813,6
		202282,18	236633,23	443061,79
Rahat ja pankkisaamiset				
		606247,59	502630,02	183834,49
		822498,77	840063,25	827304,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ		907134,79	911990,56	917658,65

LIITE 12

Yritys D

TASE

Rahayksikkö EURO

2013

2012

2011

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Osakepääoma	8000,00	8000,00	8000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	548439,7	298080,5	295772,16
Osingonjako	-51200,00	-27500,00	-27300,00
Tilikauden voitto (tappio)	113314,76	277859,20	29608,34
	618554,46	556439,70	306080,50

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Ostovelat	34205,88	87296,9	443088,09
Muut velat	104462,4	101444,64	52529,76
Siirtovelat	149800,05	166809,32	115960,6
	288468,33	355550,86	611578,45

	288468,33	355550,86	611578,45
--	-----------	-----------	-----------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	907022,79	911990,56	917658,95
--	-----------	-----------	-----------

LIITE 13

Yritys E

TULOSLASKELMA

Rahayksikkö EURO	1.1.2013- 31.12.2013	1.1.2012- 31.12.2012	1.1.2011- 31.12.2011
LIKEVAIHTO	3895075,86	3364752,58	2325448,31
Liiketoiminnan muut tuotot	6406,46	15420,43	0,00
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-1503522,44	-1670092,21	-931543,93
Varastojen lisäys/vähennys	-32000,00	22023,64	7746,6
Ulkopuoliset palvelut	-620721,27	-470745,57	-538368,23
	-2156243,71	-2118814,14	-1462165,56
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-614802,57	-435623,18	-315373,69
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-117874,1	-80574,79	-54346,58
Muut henkilösivukulut	-48903,47	-39472,18	-8579,85
	-781580,14	-555670,15	-378300,12
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-62697,38	-30738,28	-25266,75
	-62697,38	-30738,28	-25266,75
Liiketoiminnan muut kulut	-375616,77	-293656,55	-195341,03
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	525344,32	381293,89	264374,85
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot	366,32	402,92	296,23
Muilta			
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille	-480,30	0,00	-7,08
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	525230,34	381696,81	264664,0
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	525230,34	381696,81	264664,0
Tuloverot			
Tilikauden verot	-130756,37	-95209,41	-70219,41
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	394473,97	286487,4	194444,59

LIITE 14

Yritys E	TASE	2013	2012	2011
Rahayksikkö EURO				
VASTAAVA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot		30589,34	21413,1	24089,74
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto		176111,35	84185,01	67770,36
		206700,69	105598,11	91860,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet		9300,00	41300,00	19276,36
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset		428511,62	295410,81	217444,33
Lainasaamiset		0,00	287,35	0,00
Muut saamiset		1466	8494,31	5936,18
		429977,62	304192,47	223380,51
Rahat ja pankkisaamiset		588951,5	554582,65	258895,07
		1028229,12	900075,12	501551,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1234929,81	1005673,23	593412,04
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma		2500,00	2500,00	2500,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		555033,51	383046,12	207501,53
Osingonjako		-130040,00	-114500,00	-18900,00
Tilikauden voitto (tappio)		394473,97	286487,39	194444,59
		821967,48	557533,51	385546,12
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Ostovelat		83098,90	212072,56	67440,49
Muut velat		146831,86	104590,1	73241,72
Siirtovelat		183031,57	131477,06	67183,71
		412962,33	448139,72	207865,92
		412962,33	448139,72	207865,92
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1234929,81	1005673,23	593412,04

LIITE 15

Yritys F	TULOSLASKELMA		
Rahayksikkö EURO	1.2.2012- 31.1.2013	1.2.2011- 31.1.2012	1.2.2010- 31.1.2011
LIKEVAIHTO	4976962,49	3106751,16	2401432,14
Valmiiden ja keskener. tuotteiden varast. Muutos	108700,00	82300,00	-7032,00
Liiketoiminnan muut tuotot	238,28	15630,22	7014,49
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-620277,1	-684311,67	-792538,44
Ulkopuoliset palvelut	-2254985,32	-1102320,66	-597908,54
	-2875262,42	-1786632,33	-1390446,98
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-375600,95	-305311,83	-339438,06
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-66420,61	-52817,84	-57812,89
Muut henkilösivukulut	-24588,58	-26362,61	-35015,01
	-466610,14	-384492,28	-432265,96
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-19308,68	-15215,54	-22178,72
	-19308,68	-15215,54	-22178,72
Liiketoiminnan muut kulut	-265355,63	-223610,82	-225614,47
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	1459363,90	794730,41	330908,50
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tuotot muista pysyvien vastaavien sij. Muilta	943,76	892,16	808,16
Muut korko- ja rahoitustuotot Muilta	56759,96	33940,04	35080,64
Arvonalentumiset vahtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	64096,03	-111451,03	-8391,29
Korkokulut ja muut rahoituskulut Muille	-9165,89	-10092,2	-4359,7
	112633,86	-86711,03	23137,81
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1571997,76	708019,38	354046,31
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJAJA VEROJA	1571997,76	708019,38	354046,31
Tuloverot			
Tilikauden verot	-374250,26	-201992,46	-100325,96
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	1197747,50	506026,92	253720,35

LIITE 16

Yritys F	TASE			
Rahayksikkö EURO		2013	2012	2011
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
	Koneet ja kalusto	57926,08	45646,62	55136,15
	Muut aineelliset hyödykkeet	1040,74	1040,74	1040,74
		58966,82	46687,36	56176,89
Sijoitukset				
	Muut osakkeet ja osuudet	120869,77	120869,77	116280,36
		179836,59	167557,13	172457,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
	Keskeneräiset tuotteet	198000,00	89300,00	7000,00
Saamiset				
	Lyhytaikaiset			
	Myyntisaamiset	29110,26	577033,52	329164,56
	Muut saamiset	49794,49	36420,05	0,00
	Siirtosaamiset	39282,56	50310,76	30818,31
		118187,31	663764,33	359982,87
Rahoitusarvopaperit				
	Muut osakkeet ja osuudet	16878,82	18945,06	20728,09
	Muut arvopaperit	959196,83	492883,00	459551,00
		976075,65	511828,06	480279,09
Rahat ja pankkisaamiset				
		1264238,89	1283496,04	277413,73
		2556501,85	2548388,43	1124675,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ		2736338,44	2715945,56	1297132,94

LIITE 17

Yritys F	TASE			
Rahayksikkö EURO		2013	2012	2011
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
	Osakepääoma	16000,00	16000,00	16000,00
	Edellisten tilikausien voitto (tappio)	642742,97	736716,05	818995,7
	Tilikauden voitto (tappio)	1197747,5	506026,92	253720,35
		1856490,47	1258742,97	1088716,05
VIERAS PÄÄOMA				
	Pitkäaikainen			
	Lainat rahoituslaitoksilta	547510,70	0,00	0,00
	Lyhytaikainen			
	Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	0,00	111,83
	Saadut ennakot	0,00	846000,00	0,00
	Ostovelat	81447,09	214078,7	40486,81
	Muut velat	20624,87	140102,36	74711,91
	Siirtovelat	230265,31	257021,53	93106,34
		332337,27	1457202,59	208416,89
		879847,97	1457202,59	208416,89
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	879847,97	1457202,59	1297132,94

LIITE 18

Yritys G

TULOSLASKELMA

Rahayksikkö EURO	1.7.2012- 30.6.2013	1.7.2011- 30.6.2012	1.7.2010- 30.6.2011
LIKEVAIHTO	323594,75	396492,3	401790,00
Liiketoiminnan muut tuotot	82275,58	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-73505,33	-87710,5	-68232,01
Ulkopuoliset palvelut	0,00	-1856,87	-6498,38
	-73505,33	-89567,37	-74730,39
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-153153,86	-148158,71	-121607,5
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-33548,63	-30016,12	-28778,13
Muut henkilösivukulut	-10723,4	-10361,8	-7332,08
	-197425,89	-188536,63	-157717,7
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-34957,08	-46442,78	-42657,03
Liiketoiminnan muut kulut	-40117,76	-51641,07	-44009,41
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	59864,27	20304,45	82675,46
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muilta	167,65	289,81	308,34
Arvonalentumiset vahtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	-26458,97	0,00	0,00
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille	-1567,46	-3310,77	-3944,09
	-27858,78	-3020,96	-3635,75
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	32005,49	17283,49	79039,71
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA	32005,49	17283,49	79039,71
Tuloverot			
Tilikauden verot	-14326,91	-15949,62	-10551,13
Laskennalliset verot	0,00	11701,61	-9722,91
	-14326,91	-4248,01	-20274,04
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	17678,58	13035,48	58765,67

LIITE 19

Yritys G	TASE			
Rahayksikkö EURO		2013	2012	2011
V A S T A A V A A				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto		104871,23	139328,31	127971,1
Sijoitukset				
Muut osakkeet ja osuudet		302,74	302,74	302,74
		105173,97	139631,05	128273,8
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset		13215,92	109737,78	66100,20
Muut saamiset		0,01	0,00	0,00
Siirtosaamiset		8768,53	14793,37	743,21
		21984,46	124531,15	66843,41
Rahoitusarvopaperit				
Muut osakkeet ja osuudet		87576,03	6500,00	0,00
Muut arvopaperit		6165,00	29200,00	29200,00
		93741,03	35700,00	29200,00
Rahat ja pankkisaamiset		52737,62	39173,48	150358,41
		168463,11	199404,63	246401,82
VASTAAVAA YHTEENSÄ		273637,08	339035,68	374675,65
V A S T A T T A V A A				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma		2522,82	2522,82	2522,82
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		190422,47	196696,99	153301,3
Tilikauden voitto (tappio)		17678,58	13035,48	58765,67
		210623,87	212255,29	214589,8
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		0,00	10091,28	10091,28
Lyhytaikainen				
Ostovelat		48592,85	89016,11	121427,45
Muut velat		6639,93	19735,20	16251,73
Siirtovelat		7780,43	7937,80	12315,38
		63013,21	116689,11	149994,56
		63013,21	126780,39	160085,84
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		273637,08	339035,68	374675,65

LIITE 20

Yritys H TULOSLASKELMA

Luvut tuhansia euroja	1.1.2013- 31.12.2013	1.1.2012- 31.12.2012	1.1.2011- 31.12.2011
LIKEVAIHTO	742	732	704
Liiketoiminnan muut tuotot	0	1	0
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-234	-243	-257
Ulkopuoliset palvelut	-82	-43	
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-204	-234	-207
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut	-41	-44	-40
Muut henkilösivukulut	-15	-16	-15
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-63	-42	-57
Liiketoiminnan muut kulut	-130	-72	-73
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-26	37	56
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-6	-5	-6
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-32	33	50
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA			
VEROJA	-32	33	50
Tuloverot	-6	-8	-11
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	-38	25	40

LIITE 21

Yritys H	TASE			
Luvut tuhansia euroja		2013	2012	2011
VASTAAVA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
	Koneet ja kalusto	189	127	170
Sijoitukset				
	Osuudet saman konsernin yrityksissä	0	100	0
	Muut osakkeet ja osuudet	0	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
	Myyntisaamiset	75	109	76
	Siirtosaamiset	60	11	13
	Rahat ja pankkisaamiset	62	51	111
VASTAAVAA YHTEENSÄ		386	399	370
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
	Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	8	8	8
	Edellisten tilikausien tulos	141	134	108
	Tilikauden tulos	-38	25	40
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
	Lainat rahoituslaitoksilta	67	55	53
Lyhytaikainen				
	Lainat rahoituslaitoksille	121	69	74
	Ostovelat	20	29	22
	Muut velat	25	33	22
	Siirtovelat	42	45	43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		386	399	370

LIITE 22

Yritys I

TULOSLASKELMA

Luvut tuhansia euroja	1.1.2013- 31.12.2013	1.1.2012- 31.12.2012	1.1.2011- 31.12.2011
LIKEVAIHTO	36980	43513	45741
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-22756	-21174	-21041
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-5497	-5047	-5019
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut	-955	-862	-829
Muut henkilösivukulut	-288	-298	-255
Liiketoiminnan muut kulut	-5261	-15276	-18190
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	2223	856	408
Korkokulut ja muut rahoituskulut	0	-16	-1
VOITTO (-TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	2223	840	407
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	0	-330	0
Satunnaiset kulut	-2190	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	33	510	407
Tuloverot	-8	-126	-105
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	25	384	302

LIITE 23

Yritys I	TASE			
Luvut tuhansia euroja		2013	2012	2011
VASTAAVA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
	Sijoitukset			
	Muut osakkeet ja osuudet	1	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
	Aineet ja tarvikkeet	46	26	76
Saamiset				
	Lyhytaikaiset			
	Myyntisaamiset	7	8	6
	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	4054	4935	5779
	Muut saamiset	4626	1641	
	Siirtosaamiset	145	157	1333
VASTAAVAA YHTEENSÄ		8879	6768	7195

LIITE 24

Yritys I	TASE			
Luvut tuhansia euroja		2013	2012	2011
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma		17	17	17
Edellisten tilikausien tulos		2705	2320	2018
Tilikauden tulos		25	384	302
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Ostovelat		1907	1638	1934
Velat saman konsernin yrityksille		2647	630	708
Muut velat		676	642	1554
Siirtovelat		903	1137	662
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		8879	6768	7195